

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет географії, туризму та історії
Кафедра туризму та економіки

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

_____ Казаков В.Л.

«_____» _____ 2025 р.

Реєстраційний № _____

«_____» _____ 2025 р.

РОЗРОБКА ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРУ РЕГІОНОМ РОНА-АЛЬПИ
(ФРАНЦІЯ)

Кваліфікаційна робота здобавачки
освіти

групи ТУР-21

ступінь вищої освіти бакалавр

спеціальності 242 Туризм

Сидоренко Валерії Ярославівни

Керівник к.г.н., доцент,

Казаков В.Л.

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Сидоренко Валерія Ярославівна, підтверджую свою обізнаність та підтримку політики Криворізького державного педагогічного університету щодо дотримання академічної доброчесності. Стверджую, що ця кваліфікаційна робота виконана мною самостійно та не містить академічного плагіату, фабрикацій чи фальсифікацій. Я не отримувала та не надавала забороненої допомоги під час підготовки цієї роботи. Усі використані ідеї, результати та тексти інших авторів мають відповідні посилання на першоджерела.

Я ознайоmlена з чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету та усвідомлюю, що у разі виявлення порушень академічної доброчесності, робота не буде допущена до захисту або оцінена як незадовільна.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ	
ФРАНЦІЇ – ОВЕРНЬ-РОНА-АЛЬПИ	6
1.1. Загальна характеристика регіону	6
1.2. Туристичні об'єкти на території регіону	16
1.3. Тенденції та перспективи розвитку туризму в регіоні	26
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРУ РЕГІОНОМ	
ОВЕРНЬ-РОНА-АЛЬПИ.....	32
2.1. Організаційні засади розробки туру регіоном Овернь-Рона-Альпи.....	32
2.2. Програма туру до регіону Овернь-Рона-Альпи.....	34
2.3. Калькуляція вартості туру та шляхи його оптимізації.....	51
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ.....	61
Додаток А.....	61
Додаток Б.....	62
Додаток В.....	70

ВСТУП

Актуальність досліджуваної теми. Сьогодення світогo відрізняється тим, що міжнародний туризм виступає важливим чинником зміцнення зв'язків між державами та народами, сприяючи розв'язанню політичних, економічних, соціальних, зовнішньоекономічних, торговельних і культурних питань у світі. У цій сфері країни взаємодіють як на двосторонньому, так і на багатосторонньому рівнях, створюючи стійкі туристичні відносини, що сприяють розвитку взаємовигідних економічних контактів. Крім того, вони співпрацюють з культурними, науковими та технічними організаціями для поліпшення обміну туристичною інформацією та впровадження єдиних стандартів у сфері туристичних послуг.

Завдяки своїй стійкості, високій рентабельності та позитивному впливу на соціальну економіку та культуру туризм став одним із пріоритетних напрямів економічного розвитку багатьох країн. Для Франції розвиток сучасного пізнавального туризму притаманний для всіх регіонів і департаментів. Яскравим прикладом успішного розвитку внутрішнього і міжнародного туризму у Франції є новий регіон Овернь-Рона-Альпи. Поєднання природних особливостей, історії та культури в цьому регіоні, сприяють інтенсивному розвитку туристичної діяльності. Аналіз передумов і особливості туризму в регіоні Овернь-Рона-Альпи й визначають актуальність проведеного дослідження.

Мета дослідження: проаналізувати потенціал регіону Овернь-Рона-Альпи для цілей туризму та запропонувати пізнавальний тур з України до нього.

Мета дослідження дозволила вирішити наступні **завдання:**

1. Охарактеризувати географічні, історичні, культурні та інфраструктурні передумови розвитку туризму в регіоні Овернь-Рона-Альпи.
2. Проаналізувати туристичні об'єкти на території регіону Овернь-Рона-Альпи та їх залученість до туристичної діяльності.

3. Здійснити аналіз туристичного потенціалу регіону Овернь-Рона-Альпи для розвитку туризму.

4. З'ясувати тенденції розвитку туризму в регіоні Овернь-Рона-Альпи.

5. Розробити пізнавальний тур до регіону Овернь-Рона-Альпи та покомпонентно розрахувати його вартість.

Об'єкт дослідження: туристична галузь регіону Овернь-Рона-Альпи.

Предмет дослідження: туристичний потенціал регіону Рона-Альпи для цілей туризму та можливості його залучення до міжнародного туризму з України.

Для досягнення мети та вирішення поставлених завдань було застосовано комплекс дослідницьких **методів**, зокрема теоретичні – аналіз, синтез, порівняння, узагальнення науково-методичної літератури та бібліографічно-описовий метод.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані для розробки комплексного пізнавального туру до регіону Овернь-Рона-Альпи у діяльності українських туроператорів і турагенств.

Результати наукового дослідження опубліковано у матеріалах III Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та здобувачів освіти «Шлях в науку: перші кроки» (Сидоренко Валерія, Казаков Володимир. Регіон Рона-Альпи (Франція) як перспективна локація для туристів з України) (Тернопіль, 9 квітня 2025 р.) (дод. А).

Структура та обсяг роботи – робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, що містить 55 найменувань. Основний зміст роботи викладено на 60 сторінках. Повний обсяг роботи складає 73 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ ФРАНЦІЇ – ОВЕРНЬ-РОНА-АЛЬПИ

1.1. Загальна характеристика регіону Овернь-Рона-Альпи

Регіон Овернь-Рона-Альпи – розташований на південному сході Франції, створений відповідно до закону від 16 січня 2015 року про новий поділ регіонів після виборів 2015 року. Він об'єднує колишні регіони Овернь та Рона-Альпи, охоплює 12 департаментів і територіальну громаду-метрополію (рис.1.1.1). Регіон Овернь-Рона-Альпи охоплює майже 70 000 км². Чисельність населення регіону – 8,1 млн. мешканців у 2022 році. Адміністративним центром регіону є велике та історичне місто Ліон. Це другий за площею регіон Франції після Нової Аквітанії.

Рис. 1.1.1. Адміністративно-територіальний устрій регіону Овернь-Рона-Альпи на мапі Франції [2].

Новий регіон об'єднує території з виразними відмінностями у географії, кліматі, соціальній структурі, економіці та культурі (мови, народні традиції),

що більш є характерним для старого регіону Рона-Альпи, а меншою мірою – для більш однорідного старого регіону Овернь.

Адміністративно-територіальний поділ. Префектурами департаментів регіону Овернь-Рона-Альпи є такі міста: Бур-ан-Брес (Айн), Мулен (Альє), Прівас (Ардеш), Орійяк (Канталь), Валанс (Дром), Гренобль (Ізер), Сент-Етьєн (Луара), Ле-Пюї-ан-Веле (Верхня Луара), Ліон (Рона), Ліонська метрополія (Ліон), Клермон-Ферран (Пюї-де-Дом), Шамбері (Савойя) та Аннесі (Верхня Савойя).

Природні умови регіону. Його територія складається з гірських масивів, які обрамляють рівнини, зокрема долину Рони, що слугує важливим транспортним коридором для економічної активності. Наявність річкових шляхів та озер є вагомою перевагою для цього регіону [33].

Цей регіон вирізняється поєднанням двох основних гірських систем Франції: Центрального масиву та Альп. Також великим є масив Юра, розташований у департаменті Аїн. Центральний масив охоплює західну частину регіону й простягається до долин Сони та Рони. Він складається з плато та гірських хребтів із середньою висотою від 500 до 1900 метрів, зокрема Монт-Дор (1886 м) і Монт-дю-Канталь (1855 м). Вулканічний рельєф із численними крутими долинами навколо основних масивів раніше спричиняв значну ізоляцію території. Відкритий на півночі, він слугує природним бар'єром на півдні, що ускладнювало торговельні зв'язки. Центральну частину регіону займають низькогірні масиви – Ліонські гори, гори Мадлен, Форез та Юра.

На сході регіон переходить до Альп, які відзначаються високими вершинами та глибокими, доступними долинами, що сприяють транспортному сполученню, особливо в східній частині.

Долина Рони – це обширна зона, що проходить через регіон і є ключовим перехрестям транспортних шляхів. Між гірськими хребтами на півночі простягаються рівнинні території, такі як Домб та рівнина Форез. На північ від

Центрального масиву, у відкритій улоговині, розташовані рівнини Лімань і Бурбонне.

Територію регіону дренують основні водні артерії. На сході протікає Рона з притоками, що прямують з півночі на південь і впадають у Середземне море. На заході розташована Луара – найдовша річка Франції, разом із головною притокою Альє, яка тече з півдня на північний захід у напрямку Атлантичного океану. Великі озера зосереджені переважно на сході, біля підніжжя Альп (Женевське озеро, озеро Аннесі). Гірські масиви також мають невеликі озера.

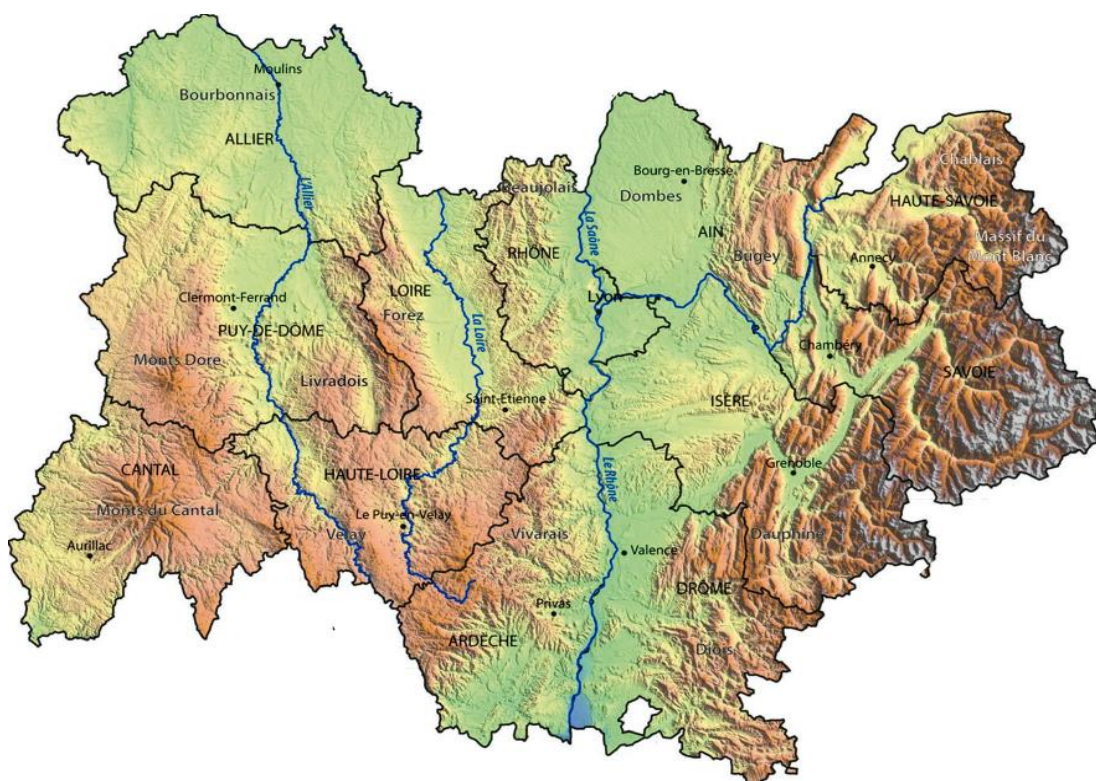

Рис. 1.1.2. Фізико-географічна карта території регіону Овернь-Рона-Альпи [30].

Зазначені природні ресурси є цінним ресурсом для всього регіону, забезпечуючи сприятливі умови для розвитку енергетики, туризму, сільського господарства та інших видів діяльності.

Регіональні природні парки. Регіон Овернь-Рона-Альпи охоплює 10 регіональних природних парків і один запланований парк, що разом

займають понад 25% його території (рис. 1.1.3). Це дуже великий показник вмісту заповідних територій на одиницю площі.

Наведемо список регіональних природних парків регіону: Гори Ардеш, Обрак, Провансальські баронства, Пілат, Шартрез, Ліврадуа-Форез, Масив Бож, Верхня Юра, Веркор та Вулкани Оверні. У проєкті – парк Белледонн.

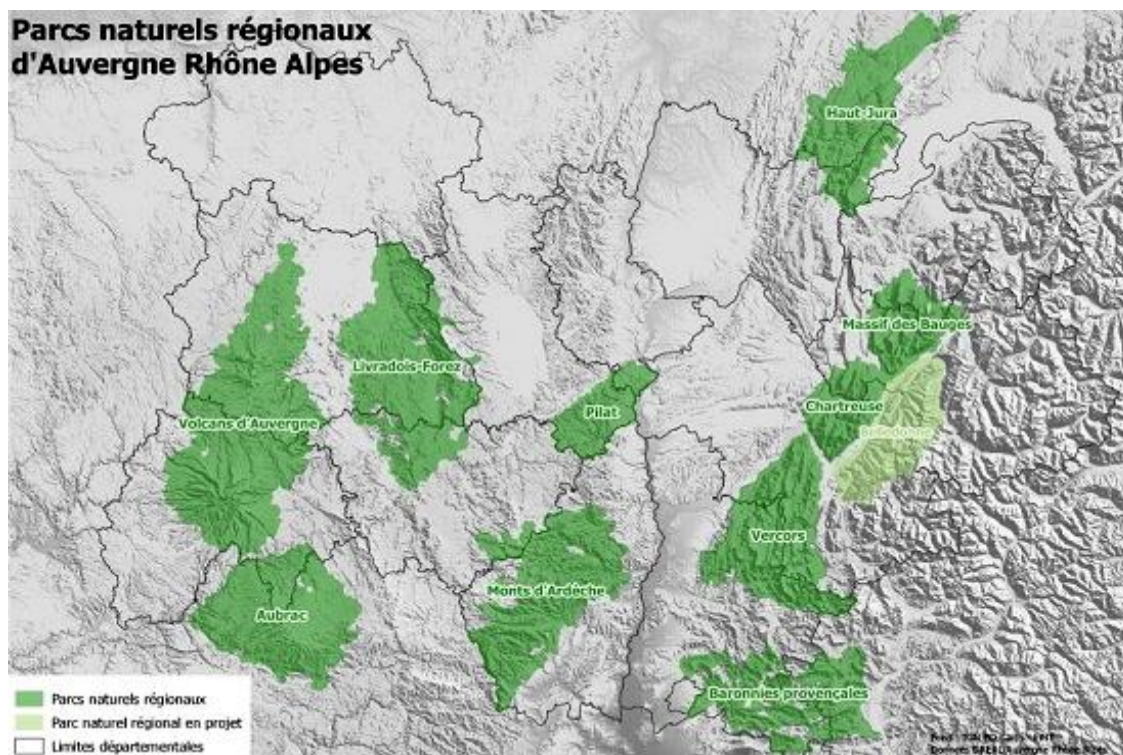

Рис. 1.1.3. Карта регіональних природних парків регіону Овернь-Рона-Альпи [8].

Найдавніші парки – Веркор, Пілат і Вулкани Оверні. Вони були засновані в 1970-х роках. Останній парк «PNR Обрак», було створено у 2018 році.

У 2015 році в Ліоні було створено Асоціацію парків Овернь-Рона-Альпи (APARA). Метою організації є поглиблення взаємодії між парками та Регіоном, а також із усіма органами, що відповідають за управління регіональними мережами. Природні регіональні парки є основою для туризму в природу.

Регіональні природні парки Овернь-Рона-Альпи репрезентують широкий спектр збережених і цінних ландшафтів: від високогірних масивів

Альп до зелених долин Центрального масиву, включаючи численні озера та річки з високим ступенем екологічної чистоти. Ці території становлять значний інтерес як для дослідників біорізноманіття та природної спадщини, так і для відвідувачів, зацікавлених у рекреаційних практиках – від пішохідного туризму до спостереження за дикою природою або пошуку спокійного відпочинку в природному середовищі. Використання навігаційних та інформаційних ресурсів дозволяє ефективно планувати знайомство з цими винятковими природними зонами.

Рис. 1.1.4. Краєвиди найстарішого регіонального природного парку Веркор [14].

Населення. Регіон Овернь-Рона-Альпи є одним із найгустонаселеніших великих регіонів Європи, який має вищий рівень урбанізації порівняно із середнім показником по Франції. Міське населення зосереджене переважно в агломераціях Ліона та Сент-Етьєна, а також уздовж основних транспортних шляхів. Висока щільність населення також характерна для Альпійського коридору, французької частини Женеви, району Клермона та долини нижньої

Рони. Водночас третина території регіону залишається малонаселеною через гірські та сільські райони. Чисельність населення станом на 1 січня 2020 року в регіоні становить 8,1 мільйони осіб.

В межах регіону розташована низка відомих міст. Головні міста регіону представлені наступною чисельністю населення (осіб): Ліон (агломерація – 2,3 млн.), Гренобль (688 тис.), Сент-Етьєн (520 тис.), Клермон-Ферран (485 тис.), Женева-Аннемас (французька частина) – 320 тис., Аннесі (238 тис.), Шамбері (225 тис.), Валанс (181 тис.), Бург-ан-Брес (127 тис.), Відень (115 тис.), Роан (108 тис.) та інші [27] (рис.1.1.5). Третина мешканців регіону мешкає в містах з населенням понад 18 000 осіб.

Рис. 1.1.5. Департаменти та найбільші міста регіону Овернь-Рона-Альпи [4].

Транспортна система. Автотранспорт. Овернь-Рона-Альпи – регіон із розвиненою мережею автомагістралей, особливо між Альпами та Ліоном, який є ключовим транспортним вузлом між Північчю, Півднем та Італією. Усі департаменти, окрім Ардеша, мають принаймні одну велику автомагістраль.

Одним із найінтенсивніше використовуваних маршрутів є автомагістраль, яка починається і закінчується в Ліоні. На південь вона пролягає долиною Рони та веде до Середземномор'я (рис. 1.1.6).

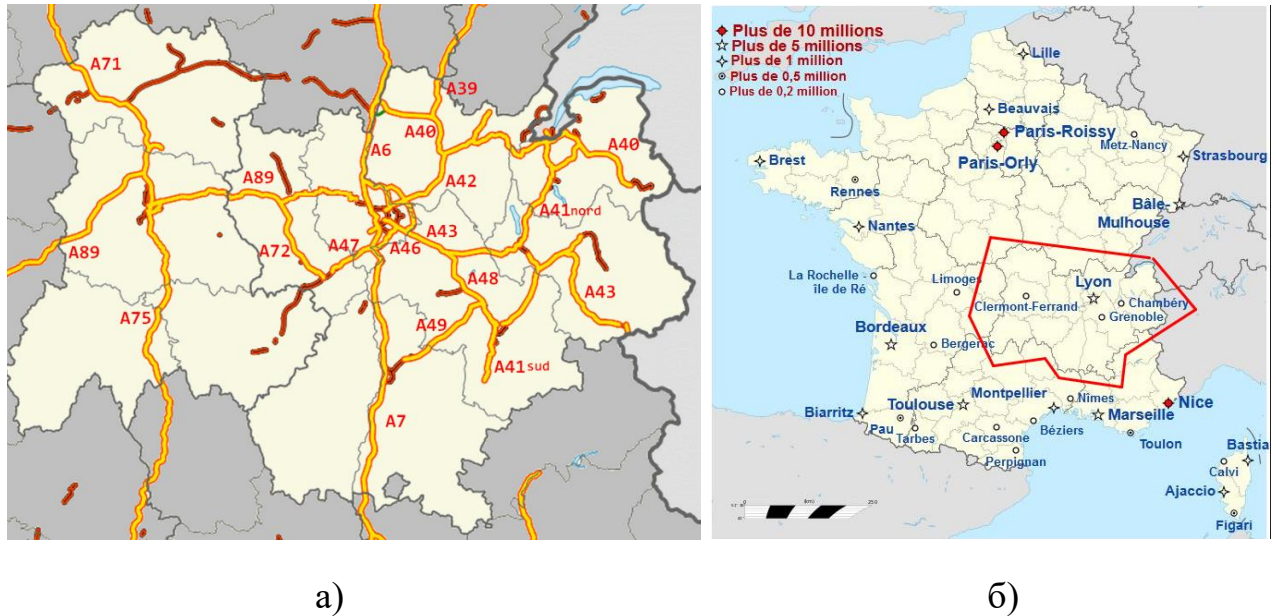

Рис. 1.1.6. Географія основних автомагістралей і аеропортів регіону Овернь-Рона-Альпи [26].

Авіатранспорт. Основний аеропорт регіону – Ліон-Сент-Екзюпері у місті Ліон. Він у 2014 році був четвертим за завантаженістю у Франції та займав 54 місце серед країн Європи. Поруч з регіоном у Швейцарії розташований аеропорт Женеви. Хоча він і розташований за межами регіону, але обслуговує його значну частину пасажиропотоку. Аеропорти Клермон-Ферран-Овернь, Сент-Етьєн-Луара та Орійак мають менший пасажиропотік. У той же час аеропорти Гренобля та Шамбері взимку здебільшого використовуються бюджетними та чартерними авіакомпаніями для доставки туристів до гірськолижних курортів французьких Альп.

Громадський транспорт. Три найбільші міста регіону Рона-Альпи – Ліон, Гренобль і Сент-Етьєн – мають розвинену систему громадського транспорту, яка включає трамвайні лінії та густу мережу автобусних маршрутів. Ліон, як найбільший урбаністичний центр регіону, додатково

оснащений чотирма лініями метрополітену. Особливістю Ліона та Сент-Етьєна є збереження тролейбусного транспорту – рідкість у Франції, притаманна також ще одному місту Лімож. Крім того, трамвайна мережа Сент-Етьєна, що функціонує з 1881 року, є однією з трьох найстаріших у Франції.

У низці менших міст також функціонують автономні автобусні мережі, зокрема Citea у Валансі, Synchro Bus у Шамбері, а також муніципальні перевезення у Вільфранш-сюр-Сон, Роанні тощо. Крім того, діють міжвідомчі автобусні лінії, що з'єднують різні частини регіону. У зимовий період організовуються додаткові транспортні маршрути для обслуговування туристичного потоку до гірськолижних курортів. Зокрема, діють спеціальні лінії між Греноблем та курортом Шамрус.

Рекреаційний комплекс регіону Овернь-Рона-Альпи представлений термальними, кліматичними та гірськолижними курортами.

Термальні курорти регіону Овернь-Рона-Альпи. Геологічна будова місцевості, прояви вулканізму та сучасного тектонізму гірського масиву Альп обумовили появу в регіону великої кількості бальнеологічних курортів. Основна частина термальних курортів регіону приурочена до Альп та вулканічного Центрального масиву (рис. 1.1.7).

Якщо говорити загалом, то вони забезпечуються лікування багатьох хвороб: розлади ротової порожнини та мовлення, психосоматичні стани, дерматологія, гінекологія, кардіоартеріальні захворювання, захворювання травної системи та обміну речовин, захворювання сечовидільної системи та захворювання обміну речовин, неврологія, флебологія, ревматологія, порушення розвитку у дітей, дихальні шляхи / лор [25].

У регіоні налічується 23 термальні курорти, тоді як у Франції їх трохи більше сотні. Маючи багату історію, але орієнтуючись на майбутнє, ці курорти прагнуть виходити за межі своїх традиційних лікувальних функцій і позиціонують себе як оази гармонії та відпочинку для всіх. У регіоні знаходяться 23 курорти, які являють собою містечка з неповторним шармом, розсіяні серед гір, лісів і джерел:

- Дівонн-ле-Бен (Ен);
- Бурбон-л'Аршамбо, Нері-ле-Бен, Віші (Альє);
- Сен-Лоран-ле-Бен, Нейрак-ле-Бен, Валь-ле-Бен (Ардеш);
- Шод-Ег (Канталь);
- Монбрэн-ле-Бен (Дром);
- Аллевар-ле-Бен, Урьяж-ле-Бен (Ізер);
- Монтрон-ле-Бен (Луара);
- Шатонеф-ле-Бен, Шатель-Гійон, Ла-Бурбуль, Ле-Мон-Дор, Руайя (Пюї-де-Дом);
- Екс-ле-Бен, Брайд-ле-Бен, Ла-Лешер-ле-Бен (Савойя);
- Евіан-ле-Бен, Сен-Жерве-ле-Бен, Тонон-ле-Бен (Верхня Савойя).

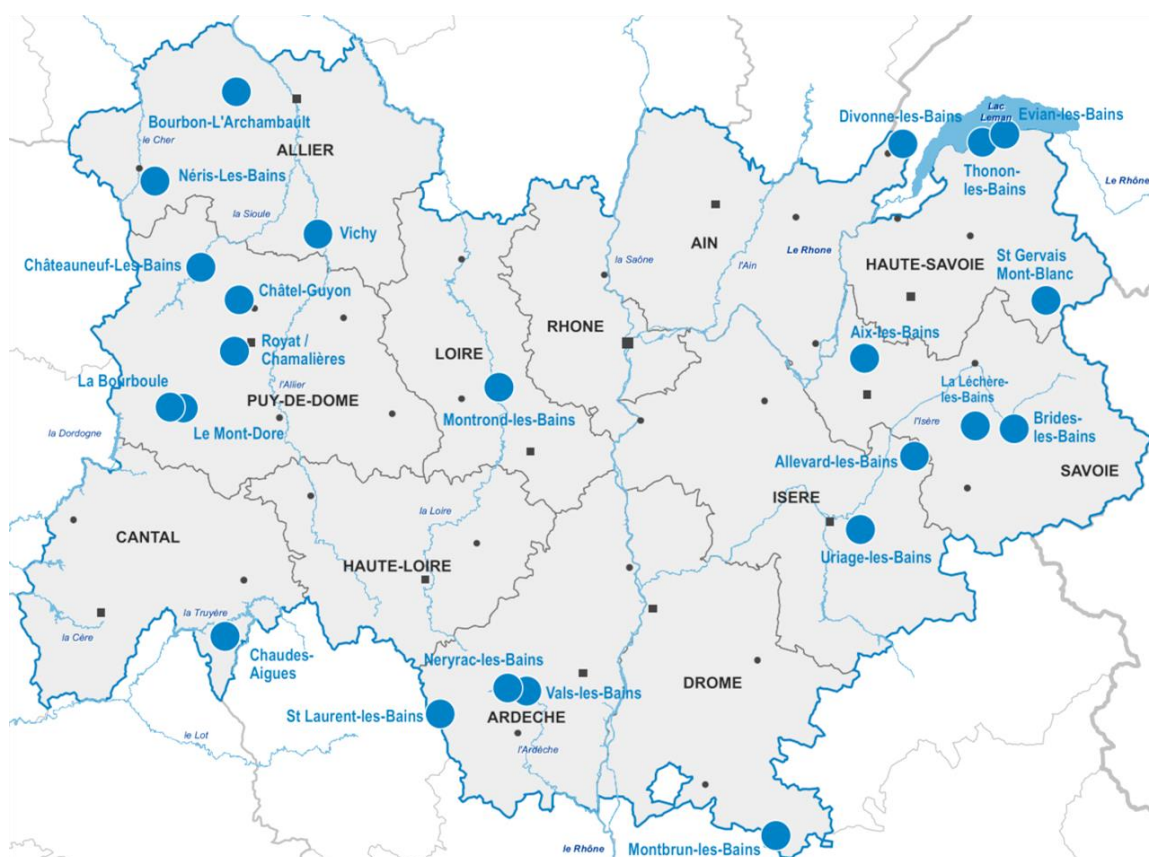

Рис. 1.1.7. Карта термальних курортів регіону Овернь-Рона-Альпи [25].

Ці місця втілюють гармонійне поєднання природної краси, історичної глибини та сучасного комфорту, створюючи ідеальні умови для оздоровлення й спокійного відпочинку.

Гірськолижні курорти регіону Овернь-Рона-Альпи. Розвинені переважно в Альпах, але 3 центри зустрічаються й на вулканічних горах Центрального масиву (рис. 1.1.8) на південь від міста Клермон-Ферран.

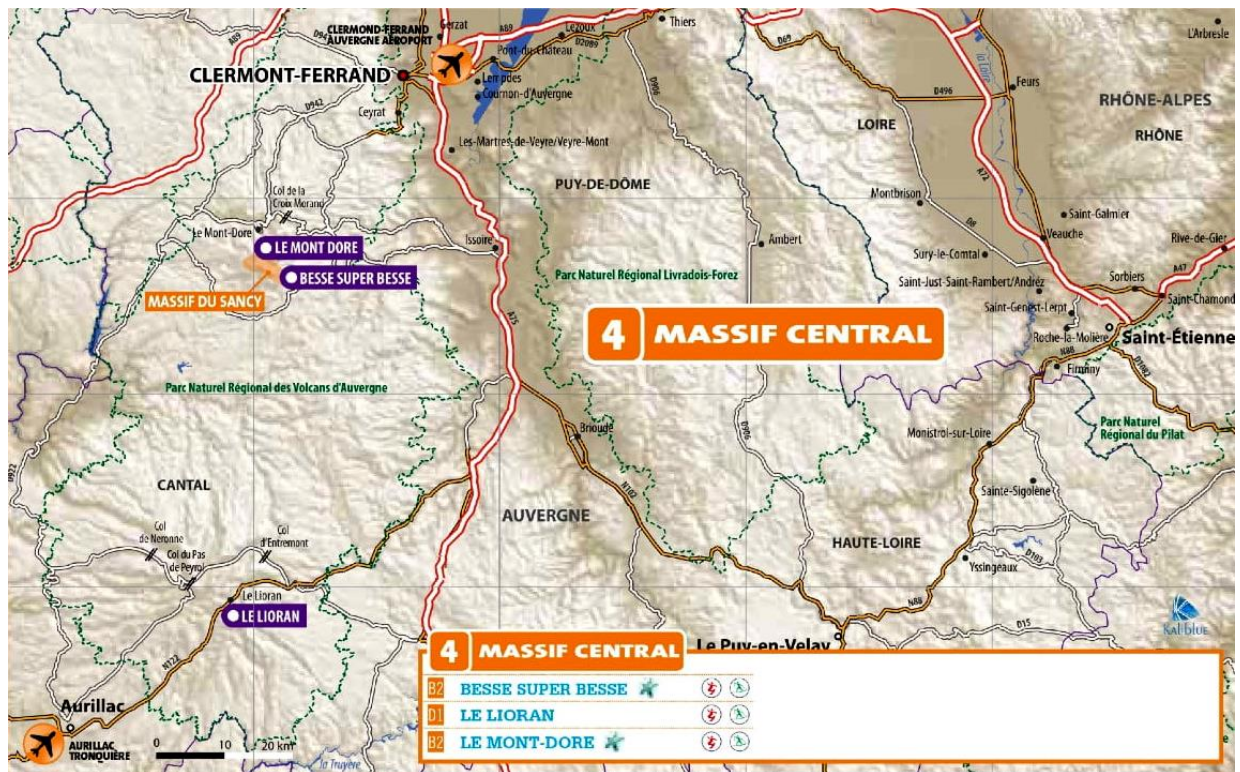

Рис. 1.1.8. Карта гірськолижних курортів регіону Овернь-Рона-Альпи в межах Центрального масиву [7].

Проте лідером гірськолижного відпочинку безумовно є Французькі Альпи. Цей гірський масив створює виняткові умови для лижного спорту, прогулянок на снігоступах чи катання на санках. Узимку тут переважає сприятлива погода, а поза сніговим сезоном – м'який клімат, що робить відпочинок комфортним у будь-яку пору року. Гірськолижні курорти Французьких Альп характеризуються своєю різноманітністю та задовольняють потреби всіх категорій відпочивальників (рис. 1.1.9).

У межах регіону Овернь-Рона-Альпи гірський масив Альп у межах Франції відноситься до Північних Альп. У цій частині Альп характерним взимку є великий сніг і достатньо велика частка сонячного сяйва. Північні Альпи є більш суворими та засніженими, і водночас більш урбанізованими з

достатньою мережею доступних доріг. Тому для туристів більш доступними і відвідуванішими є гірськолижні курорти саме регіону Овернь-Рона-Альпи.

Загалом у Альпійській частині регіону зосереджено понад 200 гірськолижних курортів регіону.

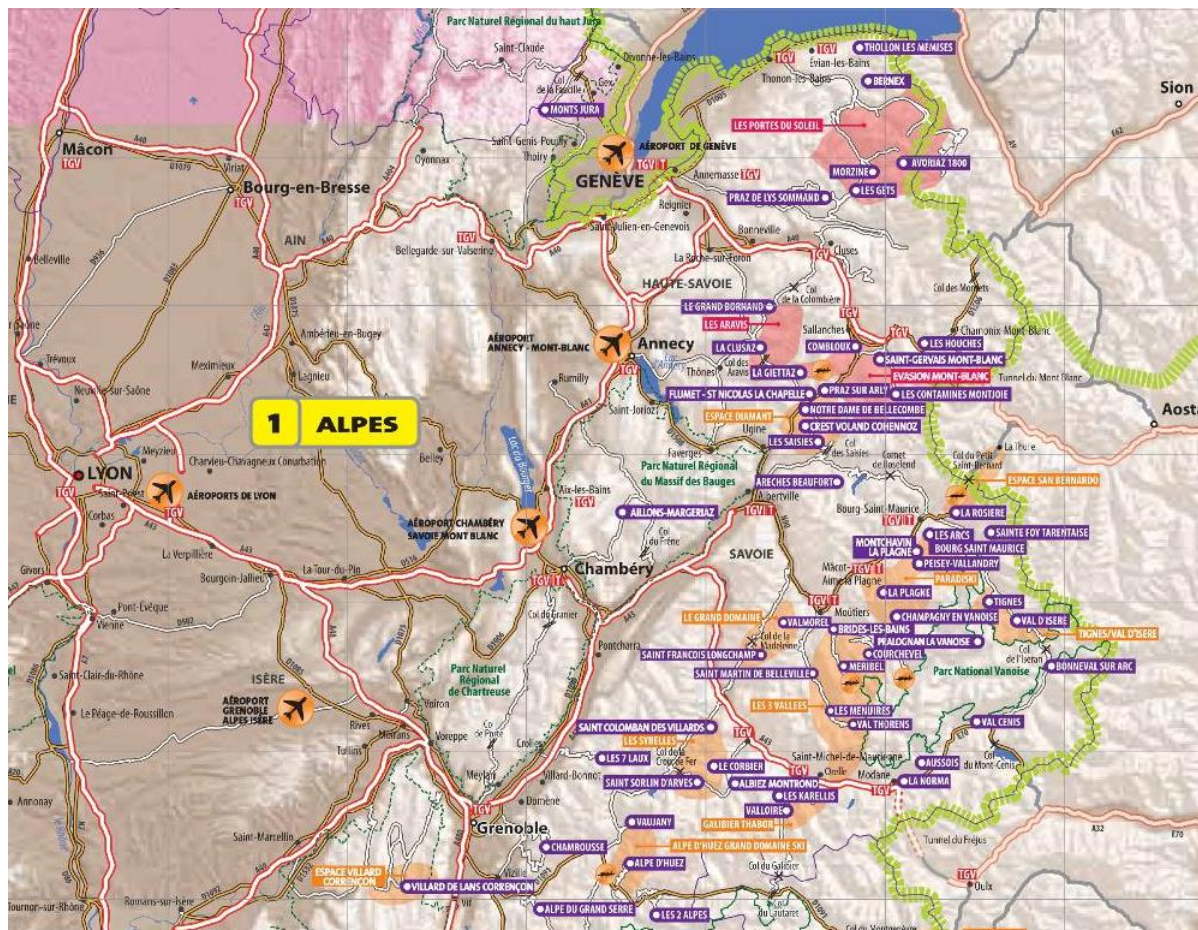

Рис. 1.1.9. Карта гірськолижних курортів Альп регіону Овернь-Рона-Альпи [6].

1.2. Туристичні об'єкти на території регіону

Регіон Овернь-Рона-Альпи відомий багатьма пам'ятками та локаціями, які викликають інтерес у туристів та можуть бути узяті для розробки багатоденних пізнавальних турів. Систематизовану інформацію нам дають профільні туристичні сайти та джерела туроператорів, які працюють в регіоні [55]. Охарактеризуємо найбільш значні туристичні об'єкти регіону. До таких

об'єктів потрапили наступні категорії: 1) рекреаційні, 2) культурні, 3) історичні, 4) природні пам'ятки.

1. Канатна дорога Aiguille du Midi у Шамоні. Розташована від міста Шамоні до вершини гори Aiguille du Midi. Локація знаходиться у долині Шамоні-Монблан. Під час відвідання гір Альп та зокрема району, який прилягає до найвищої гори гірської системи – гори Монблан, канатна дорога є рекомендованою для відвідування. Кінцева точка канатної дороги є висота 3777 метрів, звідки відкривається захоплююча панорама на Французькі, Швейцарські та Італійські Альпи. Канатна дорога бере початок у центрі містечка Шамоні на висоті 1033 м. Туристи піднімаються до вершини на 3842 м, тривалість підйому становить 20 хвилин. Поїздка не рекомендована дітям до 3, а іноді й до 5 років через значний перепад атмосферного тиску та можливості підхопити гірську хворобу або перемерзнути від висотного холоду [32].

В інфраструктурі об'єкту є кілька оглядових терас. Канатна дорога забезпечує ще одну туристичну атракцію – підйом у скляній кабіні, що дарує справжній адреналін сміливцям. На вершині для потреб відвідувачів функціонує кафетерій, сувенірна крамниця та ресторан «3842 m» (дод. Б.1). Туристам будь-якої пори року рекомендується забезпечити себе теплим одягом, сонцезахисними окулярами, мати крем від сонця.

2. Природний Парк «Пілат». Розташовується природний регіональний парк «Пілат» в межах гірського масиву з одноіменною назвою. Найвища точка в масиві – гора Кре-де-ла-Пердрі (1432 м). Вершина має естетичні краєвиди на пагорби старого вулканічного Центрального масиву. Об'єкт є центром природного, екстремального, активного та рекреаційного туризму. Парк характеризується великою різноманітністю ландшафтів, тваринного і рослинного світу. У південній частині парку є ділянка, відома як «Пілат-дю-Міді», зі своїми крутими схилами, що терасами спускаються до річки Рона і формують виноробний ландшафт. На схилах вирощується один з престижних сортів винограду Віоньє та Сіра. З нього виробляють такі відомі

зразки вин як Кот-Роті, Кондріє та Сен-Жозеф [18]. Плюсом цього об'єкту є наближеність до великих і чисельність міст регіону – Ліону та Сент-Етьєну, які дають велику кількість відвідувачів (дод. Б.2).

3. Le Pal – комбінований парк розваг і зоопарк. Знаходиться в департаменті Альє, у населеному пункті Сен-Пурсен-сюр-Бебр. Створений у 1973 році як зоопарк, а пізніше трансформований до сучасного рівня. Парк включено до топових за відвідуваністю й популярністю у туристів подібних парків Франції. Специфікою парку «Le Pal» є те, що у його інфраструктурі оригінально поєднані представники тваринного світу, різні атракціони (30 штук) для різних вікових груп гостей та будиночки для мешкання (дод. Б.3). У гостьових будиночках теристи живуть в оточенні диких тварин, що є контактною формою стосунків з дикими тваринами. Площа парку 50 гектар. Тут зібрано понад 1000 тварин. Щороку проводяться декілька івентів: виставки та просвітницькі заходи [50].

4. Panoramique des Dômes – маршрут до вулкану. Інша назва локації – панорама куполів. Маршрут передбачає підняття та відвідування згаслого вулкану в межах тектонічного розлому Шен-де-Пюї-Лімань. Вулкан Пюї-де-Дом для підйому на нього має електричну зубчасту залізницю. Висота вулканічної гори становить 1465 метрів. Об'єкт включений до списку ЮНЕСКО (дод. Б.4). Гора доступна й для людей з інклюзією та батьків з дитячими візками. До локації від міста Клермон-Ферран курсує спеціальний автобус (шатл). До туристичних послуг на вершині організовуються екскурсії з гідом, також організовані – панорамний ресторан, бібліотечне місце, місце для ігор на вулканах [48].

5. Європейський парк вулканізму «Вулканія». У регіоні Овернь-Рона-Альпи, усього на 15 кілометрів на захід від великого міста Клермон-Ферран розташований вулканічний масив в районі Сен-Оур-ле-Рош. Згаслі вулкани утворили тут гірський масив Шен-де-Пюї. Для туристів тут пропонують здійснити подорож до світу вулканів, відкрити їх генезис і природу (дод. Б.5). Специфічними пропозиціями для відвідувачів є анімаційні

програми, виставки, активності, динамічна 3D-анімація, планетарій (найбільший у Франції), різноманітні шоу [3]. Для відвідувачів створені інклюзивні умови, які враховують потреби дітей і вагітних жінок, осіб з обмеженою мобільністю, осіб з вадами зору і слуху та когнітивними порушеннями.

6. Музей Злиття річок у Ліоні. Оригінальний за змістом музей знаходиться у великому місті Ліоні. Тип музею – науковий, але з елементами історії розвитку людини, суспільства, цивілізацій від зародження планети Земля й до наших днів. Об’єкт розташований на місці злиття двох великих річок регіону – Рони та Сони [46]. Споруда музею збудована у стилі сучасного ахайте модернізму зі скла, бетону, металу. Це дозволяє у сучасній формі демонструвати експонати та відображати їхні особливості. Виставки присвячені зв’язку між знаннями, наукою, суспільством і технологіями. Додатковими атракціями у роботі музею є: тимчасові виставки, різноманітні конференції, форуми і круглі столи, музичні концерти, тематичні тижні, різноманітні події та івенти. До послуг туристів організований пивний бар, кафе, магазин та книгарня (дод. Б.6).

7. Печера Шове 2 в Ардеші. Об’єкт ЮНЕСКО з 2014 року. Знаходиться в департаменті Ардеш на схід від містечка Валлон-Пон-Д'Арк. Головною пам’яткою печери є шедевр загальнолюдського значення: наскельні малюнки віком понад 36 тисяч років. Площа природного музейного комплексу 20 га, який включає 15 га лісопаркової зони. Навколишні ландшафти – стародавні дубові ліси низькогірного масиву. Відвідування печери враховує потреби осіб з інклюзією [39]. У печері туристам демонструють кальцитові новоутворення (сталактити, сталагміти), підземні галереї та зали, сотні унікальних малюнків тварин первісної людини, інсталяції дреїних тварин (дод. Б.7). Довжина екскурсійного маршруту – 250 метрів. Окрім класичної екскурсії туристам пропонують і тематичні маршрути.

8. Палац листоноши Шевалю. Розташований в селищі Отрив на південь від Ліону. Є прикладом так званого наївного мистецтва. Особливістю пам'ятки є те, що будівля з каменю була зведена листоношею Джозефом Фердинандом Шевалем у період 1879-1912 років [49]. Споруда являє собою палац на території міста земельної ділянки Ф. Шевалю. Архітектура споруди неймовірно різноманітна, в якій відтворені бестіарій та інші велетні, феї, різні міфологічні експонати, водоспади. Споруда збудована без урахування класичних архітектурних правил та стилів (дод. Б.8). Прикрашена споруда віршами автора.

9. Місто дизайну в Сент-Етьєні (Cité du design). Об'єкт ревіталізації індустриальної спадщини – старої мануфактури. Проєкт Cité du design спрямований на розвиток креативних індустрій через створення нового центру дозвілля, культури та інноваційної платформи у дизайні й мистецтві, освіти, наукових та проєктних досліджень, економічного розвитку, розбудова екологічної сфери [35]. Об'єкт створений у 2009 році. На території Cité du design організований заклад вищої освіти – Школа мистецтв, де студентів навчають мистецтву та дизайну (дод. Б.9).

10. Ресторани міста Роанн. Туристичний інтерес у цьому місці представляють 3 місцеві ресторани, які пропонують зразки місцевої французької кухні від кулінарної династії родини Труагро. Саме місто розташоване на захід від Ліону на річці Луар (дод. Б.10). Ресторани є об'єктом гастрономічного туризму. Гастрономія від Труагро представлена наступними видами кухні: домашня, професійна, бістро, ресторанна. За складністю в ресторанах можна скуштувати прості і вишукані блюда. Наприклад, при тризірковому ресторані Bois sans feuilles функціонує готель, є парк, сад [13].

11. Місто Ліон. Є провідною туристичною DESTИНАЦІЄЮ в регіоні Овернь-Рона-Альпи. Ліон – це поєднання історичних, архітектурних, паркових, музейних об'єктів, які є туристичними, тобто відвідуються. Є столицею регіону.

Ліон – культурна, історична та гастрономічна перлина Франції. Ліон, розташований на сході Франції, там, де зливаються річки Рона і Сона, є третім за чисельністю населення містом країни після Парижа та Марселя. Він є адміністративним центром регіону Овернь-Рона-Альпи. У самому місті проживає близько 522 тисяч мешканців, а в межах агломерації ще додатково понад 1,5 мільйони.

Заснований Ліон у 43 році до н.е. місто було засноване як Лугдунум — на честь бога Луга, пов'язаного із сонцем. Згодом воно стало головним містом провінції Галлія. У 13 столітті Ліон отримав міські права, а з 1307 року входить до складу Франції.

Сьогодні Ліон знаний як колыска кінематографа – саме тут брати Люм'єр створили перші кінофільми. Місто відоме своєю шовковою промисловістю, завдяки якій колись здобуло статус шовкової столиці світу. Ліон вважають гастрономічною столицею Франції – тут безліч вишуканих ресторанів, серед яких є володарі зірок Мішлен.

До основних туристичних об'єктів Ліону можна віднести:

- *Белькур* – одна з найбільших площ Європи; тут встановлено пам'ятник королю Людовику XIV-му на коні; площа є центром міста та місцем збору туристичних груп; на площі немає дерев і зелені; входить до історико-архітектурного ансамблю Старого міста;

- *Старий Ліон* – історична частина міста зі списку ЮНЕСКО; тут зустрічаються численні старі житлові будинки і споруди, пам'ятники, католицький собор Святого Іоанна Хрестителя (Сен-Жан), астрономічний годинник 14 століття, старі вулиці та квартальна забудова;

- *Базиліка Нотр-Дам де Фурв'єр* – католицька церква височіє над Старим містом, знаходиться на пагорбі Фурв'єр на правому березі річки Сона; церква відома з 19 століття, архітектурний стиль споруди – поєднання романського та візантійського стилів; там же знаходиться музей сакрального мистецтва; з пагорбу від церкви відкривається панорамний вид на Старе місто;

- *Руїни римських споруд* – у античні віки Ліон був столицею Галлії; від часів римської імперії на пагорбі Фурв'єр залишилися різноманітні споруди, які наразі об'єднані у археологічний парк із залишками амфітеатру, одеона, терм і акведука; також у парку знаходиться музей галло-римської цивілізації [9];

- *Площа Якобінс* – одна з найвідоміших архітектурних перлин міста, яка об'єднує кілька ключових вулиць історичного центру; це ідеальне місце для відпочинку та орієнтації під час подорожі: тут розташований витончений фонтан, а завдяки центральному розташуванню площі зручно планувати прогулянки до головних пам'яток Ліона;

- *Ратуша Ліону* – монументальна й елегантна споруда, що об'єднує елементи різних архітектурних стилів та епох; початкове зведення датується XVII століттям, коли вона вперше з'явилася на площі Терро; архітектура – барокко; внутрішній двір оформлений барельєфами та статуями римських божеств; сьогодні в стінах ратуші розташовується міська адміністрація;

- *Ліонська опера* – відкрита у середині 18 століття, сучасна будівля з реконструкцією 1985 року функціонує з середини 19 століття.

Туристичне значення мають в Ліоні також наступні об'єкти: річки Рона і Сона, парк Золотої Голови, металева вежа Фурв'єр, палац біржі, готель Дьйо, церква Сен-Нізьє, фонтан Бартольдї, 6 різноманітних музеїв тощо (дод. Б.11-Б.16).

12. Місто Ансі (рідше – Аннесі) – мальовниче місто та муніципалітет у Франції, що є адміністративним центром департаменту Верхня Савоя. Місто лежить на північному узбережжі озера Ансі, за 105 км на схід від Ліона та лише за 35 км на південь від швейцарської Женеви. Чисельність населення становить 131 тисяча осіб. Через місто протікає водний канал Т'ю який поєднує озеро Ансі з річкою Ф'єр. В рекреаційній системі регіону вважається гірським кліматичним курортом. До основних пам'яток міста можна віднести такі:

- *Середньовічний замок Ансі* – розташований на пагорбі в самій середині міської зони, збудований на місці старої фортеці у XII столітті; наразі у замку працює музей з різноманітними виставками;

- *Католицька церква Святого Петра* – має пізньоготичний вигляд, збудована у XVI столітті, з 1822 року є центром єпископства Ансі;

- *Острівний палац* – розташовується на острові каналу Т'ю; відомий з 1132 року, який був і міським судом, і резиденцією правителів і в'язницею; з 1900 року є історичним пам'ятником, наразі тут функціонує музей міста Ансі [43];

- *Озеро Ансі* – для туристів організовуються круїзи озером, віндсерфінг, каякінг, безліч яхт-клубів, пляжів; на схід від озера височіють вершини заввишки 2,5 км гірського масиву Де Борна (дод.Б.17-Б.18).

Також туристичний інтерес мають й наступні локації міста Ансі: церква Сен-Франсуа в стилі барокко на річці Т'ю, старе місто, вулиця Сент-Клер з воротами до міста, церкви Нотр-Дам-Льєс та найстаріша церква Сент-Мауріц, в містечку Таллуар стоїть споруда у минулому абатства бенедиктинців (зараз готель), гарний міський парк з фонтанами і скульптурами у гирлі каналу Дю Вассі, міст закоханих тощо.

13. Місто Шамбері. Невелике місто чисельністю у 60 тисяч осіб, адміністративний центр департаменту Савоя. Є власний університет, аеропорт, розташоване у мальовничій гірській долині. Місто відоме з XI століття. Головними туристичними об'єктами міста є: церква Нотр-Дам (1636 рік), будинок Жан-Жака Руссо, фонтан «Слони», собор Сен-Франсуа-де-Саль (готичний стиль, XV століття), замок герцогів Савойських (XIV століття), музей витончених мистецтв (Musée des Beaux-Arts), бібліотека імені Франсуа Міттерана (дод. Б.19), різні пам'ятники та архітектурні споруди добре збереженої старої частини міста [40].

14. Екс-ле-Бен – місто-курорт, розташований на узбережжі льодовикового озера Лак-дю-Бурже в самому серці Французьких Альп, у департаменті Савоя. Відомий як популярний термальний і туристичний

центр. Курорт щороку відвідує близько 200 тисяч туристів. Постійне населення міста становить понад 30 тисяч осіб. Екс-ле-Бен має офіційний бренд – «Екс-ле-Бен, Рів'єра Альп», що підкреслює його унікальне розташування та курортний характер (дод. Б.20). Згідно з рейтингом «Найкращі туристичні напрямки Європи», це місто посідає п'яте місце серед найромантичніших міст Європи. У місті облаштовані велосипедні доріжки, а вздовж узбережжя озера тягнеться зелена алея, що веде до Ле-Бурже-дю-Лак. На озері поширені численні туристичні можливості для водних лиж, вітрильного спорту, плавання, каякінгу, пляжного відпочинку [40].

15. Гренобль. Неофіційно вважається французькою столицею Альп. Населення складає 160 тисяч осіб. Серед визначних пам'яток Гренобля, що привертають увагу туристів, варто відзначити собор XIII століття, Палац правосуддя XV століття, а також Гренобльський університет, заснований у 1939 році (дод. Б.21). Визначною подією в історії міста та розвитку його інфраструктури стало проведення Зимових Олімпійських ігор у 1968 році. Напередодні олімпійських ігор місто зазнало значних перебудов, проте тут збереглися численні об'єкти, які цікаві туристам:

- *Пагорб Бастилії* з укріпленнями та видом на місто;
- *Парк Поля Містраля* у центрі міста;
- *Міський музей Гренобля* у сучасній елегантній споруді;
- *Історичний музей Гренобля* з акваріумом;
- *Музей Дофінуа* у колишньому монастирі Сент-Марі-д'ан-О, на схилі пагорба Бастилія;
- *Музей давньої Євеш* про історію регіону Ізер та його людей;
- *Музей опору та депортації* часів II світової війни;
- *Археологічний музей Гренобля* відкритого ще у 1846 році;
- *Музей гірських військ* на вершині пагорбу Бастилія;
- *Музей Ернеста Ебера*, французького художника;
- *Музей французької революції* –художній музей у замку Візіль;
- *Музей Шампольйон*;

- *Цвинтар Святого Роха*;
- *Палац парламенту в Дофіне XV століття*;
- *Гренобльський Собор* (площа Нотр-Дам);
- *Церква Святого Людовика*;
- *Маленький потяг Ла-Мюр* з 18-ма тунелями та видами на річку Дракулу;
- *Кюві Сассенажу* – невелика група печер у передмісті Гренобля [13].

16. Сент-Етьєн. Заснований у 1258 році. Місто чисельністю 172 тисячі осіб. Є адміністративним центром департаменту Луара. Промислове місто, де розвивалося військове виробництво, вівся видобуток кам'яного вугілля, розвивалася текстильна індустрія, центр виробництва велосипедів та аудіотехніки. На карті міста промзона має досить велику зону. Через присутність індустрії в місті достатньо об'єктів індустріальної спадщини, що дає розвиватись напряду індустріального туризму. Серед пам'яток Сент-Етьєну, які можуть бути цікавими туристам виділяються:

- *Музеї* – музей мистецтва і промисловості, *шахта-музей*, музей міського транспорту, музей сучасного мистецтва;
- *Каплиця Милосердя* (1708 р.) з бароковим вівтарем з мармуру;
- *Церква Grand'Eglise або Saint-Etienne Saint-Laurent* (1621 р.);
- *Резиденція Шамонсель* (XV ст.) з будинком спадщини та письма;
- *Будівля Біржи праці* (1888 р.);
- *Церква Сен-Франсуа-Регі* у неовізантійському архітектурному стилі;
- *Протестантська церква*;
- *Церква Сент-Марі* (1621 р.) [13].

Загалом місто Сент-Етьєн має багату історичну спадщину, зокрема періодів XIX і XX століть. Його архітектура вирізняється цілісністю. Значна частина будівель у центрі міста походить ще з XVIII століття. Особливо вражає район Жан-Жорес із його елегантною естрадою та вишуканими спорудами, серед яких – собор, ратуша та префектура. Також варто відзначити

жвавій пішохідній торговій вулиці району Сен-Жак і мальовничу площу Пляс дю Пепль.

Щоби ретельно ознайомитись з містом, туристам рекомендують витратити не менше 4 днів.

17. Клермон-Ферран. Місто є центром префектури Пюї-де-Дом. Чисельність населення 142 тисячі осіб. Місто поділяється на два історичних центри – Клермон і Монферран.

Серед визначних пам'яток – *романська церква Нотр-Дам-дю-Пор*, внесена до списку ЮНЕСКО. Це досконалий зразок архітектури та скульптури XII століття, який було ретельно відреставровано. Готичний собор, зведений із темного вольвікського каменю, вражає своєю історією: будівництво розпочалося у 1248 році й завершилося лише у XIX столітті [13].

Площа Жод вважається серцем міста ще з античних часів. Вона оточена архітектурними пам'ятками й магазинами, а в самому центрі встановлено пам'ятник Верцингеториксу роботи Бартольдї.

Колишня штаб-квартира компанії Michelin нині є місцем, де можна побачити автентичну реконструкцію повсякденного життя працівників цієї легендарної корпорації на її історичній промисловій території (дод. Б.22).

У місті зосереджені *музеї*: музей образотворчого мистецтва Роже Кійо (MARQ) міститься у колишньому монастирі, переобладнаному в XX столітті; музей Анрі Лекока, де зберігаються рідкісні обчислювальні машини, створені Блезом Паскалем; музей Баргуан із унікальними археологічними артефактами.

1.3. Тенденції та перспективи розвитку туризму в регіоні Овернь-Рона-Альпи

Розвитком туризму в регіоні Овернь-Рона-Альпи займається спеціальне Туристичне агентство департаменту. В рамках розвитку місцевої регіональної економіки на період 2022-2028 років прийнятий та реалізується план розвитку туризму [40]. Цей план розвитку туризму очолює пані *Сільві Файоль*, віце-

президентка регіону, яка координує зусилля, спрямовані на інновації, підвищення якості послуг і глибше вкорінення туризму в автентичність території.

Ця програма дає змогу регіону ефективно підтримувати туристичну галузь, відповідаючи на сучасні виклики та змінювані очікування відвідувачів. У цьому контексті Регіон прагне активно виконувати свою роль, допомагаючи учасникам туристичного сектору переосмислювати свої пропозиції, зосереджуючись на якості обслуговування, розмаїтті, гостинності та прагненні до досконалості.

Через те, що Франція залишається провідним туристичним напрямком у світі – щороку її відвідують майже 90 мільйонів іноземних туристів, а це приносить країні 58 мільярдів євро доходу. У цьому контексті Овернь-Рона-Альпи посідає почесне друге місце серед туристичних регіонів Франції, зміцнюючи свій статус одного з найбільш відвідуваних регіонів серед інших регіонів країни.

Сьогодні туризм зазнає значних трансформацій під впливом нових тенденцій. Все більше мандрівників надають перевагу локальному, відповідальному туризму, що глибше пов'язаний із традиціями та історією місцевості. Ці зміни особливо посилилися після кризи в галузі охорони здоров'я, що спонукала фахівців адаптувати свої пропозиції до нових очікувань.

Зважаючи на це у програмі регіонального розвитку туризму були визначені кілька основних напрямів, які засвідчують про провідні тенденції удосконалення туристичної галузі в регіоні. Сама галузь визнається як за бюджетоутворюючу і з регіонального бюджету виділяються значні кошти на різні проєкти (300 млн. євро до 2028 року), туризм тут забезпечує створення 246 тисяч нових робочих місць. Розвиток туризму розглядається як сталий процес.

1. *Перетворення регіону Овернь-Рона-Альпи на провідний регіон для туризму на природі.* Овернь-Рона-Альпи вже визнаний як провідний напрямок

у Франції для занять активним відпочинком і спортом на свіжому повітрі — від піших прогулянок, зимових видів спорту та велоспорту до каньйонінгу й скелелазіння. Цей сектор відіграє ключову роль у регіональній економіці: він створює незамінні, локальні робочі місця та приносить значні економічні вигоди територіям. Розвиток туризму на природі не лише сприяє зайнятості, а й підсилює зв'язок з довкіллям, зберігаючи багатство природної спадщини. В межах регіону визначено 22 Території *Pleine Nature*, як перспективні для занять спортом, активному відпочинку на природі, управління туристичними DESTINATIONAMI та інвестиційними проектами.

2. *Перетворення регіону Овернь-Рона-Альпи на першу сталу гірську територію Європи.* Овернь-Рона-Альпи – це справжній гірський скарб. У регіоні налічується 203 курорти, що знаходяться у горах і становлять потужний туристичний потенціал. Гори щороку приваблюють близько 80 мільйонів ночівель, роблячи цей простір найбільш відвідуваним у регіоні. Мета полягає в тому, щоб зробити Овернь-Рона-Альпи першою сталою гірською територією в Європі – моделлю відповідального розвитку, що поєднує збереження навколишнього середовища, інновації та добробут місцевих громад. У межах регіону виділено 28 гірських регіональних територій, розвиток яких забезпечує план розвитку подій на повітрі упродовж всього року, без розділення на літні та зимові сезони. Враховуються вимоги інклюзії та розміщення туристів.

3. *Перетворення регіону Овернь-Рона-Альпи на провідний регіон активного туризму.* Основними напрямками активного туризму в регіоні є – пішохідний (трекінг, хайкінг), велосипедний і кінний. Регіон активно працює над тим, щоб структурувати та зміцнити цю туристичну пропозицію на своїй території. За мету ставляться наступні завдання: 1) позиціонувати себе як провідний європейський регіон активного туризму, розвиваючи знакові маршрути, як-от *Шлях до Сантьяго-де-Компостела (Chemin de Compostelle)* та *Bia Рона (ViaRhôna)*, що поєднує Альпи з Середземним морем; 2) розширити й урізноманітнити пропозицію локальних туристичних продуктів, аби краще

відповідати потребам місцевих мандрівників і підвищити впізнаваність територій. В межах регіону підтримується розвиток 25-ти довготривалих пішохідних природних маршрутів та 6 регіональних велосипедних трас, які проходять зеленими стежками, створюючи доступну, стійку та привабливу інфраструктуру для всіх шанувальників активного відпочинку [40].

4. *Розвиток термального курортно-рекреаційного туризму у Франції та Європі.* Овернь-Рона-Альпи має унікальне багатство – 23 термальні курорти, що робить його справжнім орієнтиром у сфері термалізму у Франції. Ця мережа оздоровчих центрів поєднує вікові традиції з сучасними підходами до здоров'я та добробуту. У регіоні зберігається не лише своя спадщина, а й відкриваються нові перспективи, аби стати еталоном оздоровчого туризму в Європі.

5. *Розвиток гастрономічного та винного туризму.* Розвиток цих напрямів туризму в регіоні обумовлений історичними сталими традиціями гастрономічної, виноробної та сільськогосподарської галузей господарства. У більш конкретному вимірі в регіоні Овернь-Рона-Альпи підтримується розвиток бренду «Vallée de la Gastronomie - France ®», який поєднує через регіон Діжон і Марсель, підтримка роботи винних погребів, підтримка, які рекламують місцеві гастрономічні продукти, загальна підтримка сільського зеленого туризму.

6. *Розвиток туризму ноу-хау.* Як провідний промисловий регіон Франції, Овернь-Рона-Альпи у 2023 році нараховував понад 400 підприємств, відкритих для відвідувачів, що свідчить про динамічний розвиток туризму ноу-хау. Цей напрям відповідає сучасному запиту мандрівників на автентичність, змістовність та нові враження, дозволяючи їм зануритись у світ ремесел, традицій і технологій. Відвідування майстерень, фабрик та ремісничих підприємств є головними напрямками розвитку цього напрямку, що дозволяє відкрити туристам культурне та економічне багатство регіону. Головним завданням стоїть подвоїти кількість відкритих для відвідувачів

підприємств, перетворивши ноу-хау туризм на один із ключових напрямків диверсифікованої туристичної пропозиції регіону.

7. *Підтримка знакових туристичних локацій.* Овернь-Рона-Альпи має у своєму розпорядженні низку визначних туристичних об'єктів, які формують національний та міжнародний імідж регіону. У рамках своєї туристичної стратегії регіон бере на себе зобов'язання підтримувати близько двадцяти ключових туристичних локацій, забезпечуючи посилену мережеву взаємодію, просування на туристичному ринку, структурування регіонального туристичного продукту. Цей підхід спрямований на зміцнення туристичної привабливості регіону та системного використання його туристичних ресурсів.

Рис. 1.3.1. Туристична карта знакових місць регіону Овернь-Рона-Альпи [27].

8. *Підтримка розвитку закладів розміщення.* Сектор розміщення відіграє центральну роль у туристичній економіці регіону: саме на нього припадає 80% усіх інвестицій у туризм в Оверні-Рона-Альпи. Його розвиток є ключовим для посилення туристичної привабливості, створення нових робочих місць, впровадження інновацій та супроводу професіоналів у модернізації їхніх послуг. Система розміщення має адаптуватися до нових очікувань туристів, що прагнуть екологічно відповідального, комфортного та якісного відпочинку.

9. *Розвиток інновацій у туризмі.* У регіоні перспективними визначені наступні напрями розвитку туризму: розвиток індустріального туризму (відвідування об'єктів індустріальної спадщини та діючих підприємств з ноу-хау) як абсолютно нового сектору; розвиток ділового туризму; забезпечення цифровізації туризму та туристичної інформації; реалізація проєктів зі створення безбар'єрних умов подорожей для людей з інвалідністю.

10. *Вирішення проблеми дефіциту робочої сили в туристичному секторі.* Як і багато галузей економіки Франції, туристичний сектор сьогодні переживає гостру нестачу кадрів, особливо у сфері готельно-ресторанного бізнесу. Щоб протистояти цій ситуації, регіон Овернь-Рона-Альпи запровадив спеціальний план дій – «Повернення до роботи», який має на меті полегшити найм персоналу в найбільш постраждалих секторах. Основні заходи цього плану: 1) ідентифікація та оприлюднення вакансій, які довго залишаються незаповненими; 2) покращення поінформованості шукачів роботи про наявні професійні можливості — зокрема через платформу «Nos talents, nos emplois» (Наші таланти, наші робочі місця); 3) пропозиція професійного навчання, більш тісно пов'язаного з реальними потребами підприємств, з акцентом на оперативність і практичну цінність.

РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРУ РЕГІОНОМ ОВЕРНЬ-РОНА-АЛЬПИ

2.1. Організаційні засади розробки туру регіоном Овернь-Рона-Альпи

Розробка пізнавального туру по регіону Рона-Альпи (Auvergne-Rhône-Alpes) передбачає дотримання низки організаційних принципів, що забезпечують якість, безпечність, логістику та задоволення потреб цільової аудиторії. Даний регіон є одним із найпривабливіших туристичних напрямів Франції, що поєднує гірськолижний, оздоровчий, культурний, гастрономічний та активний види туризму.

Алгоритм розробки туру регіоном Рона-Альпи включає наступні етапи:

1. *Визначається цільова аудиторія і здійснюється аналіз потреб і характеристик потенційних туристів:* соціально-демографічні ознаки (вік, рівень доходу, туристичний досвід); переваги у відпочинку (активний, пізнавальний, оздоровчий, гастротуризм); тривалість подорожі та бюджет. Це дозволяє сформувати тури різної складності й спрямування: від масового культурно-пізнавального до нішевого – еко- або винного туризму.

2. *Відбувається формування маршруту.* На основі картографічного аналізу та туристичних атракцій обираються ключові точки маршруту. У Рона-Альпах це можуть бути: Ліон (історичний центр, кухня, музеї); Гренобль (місто науки та воріт до Альп); Ансі (альпійське озеро та старе місто); Шамоні-Монблан (гірськолижний та альпіністський центр); винні регіони Божоле або Савойя; термальні курорти (Евіан, Тонон-ле-Бен). Визначаються етапи маршруту з урахуванням логістики, трансферу, тривалості переїздів.

3. *Організація логістики.* Здійснюється підбір транспорту: міжнародні та внутрішні авіаперельоти, оренда автобусів, залізниця (TGV); проживання: добір готелів відповідного класу (від бюджетних до 4–5*), врахування місць харчування; супроводу: наявність гіда з мовною підготовкою та локальними знаннями.

4. *Підбір об'єктів туристичного інтересу.* Об'єкти обираються згідно з тематикою туру: історико-культурні пам'ятки, природні ландшафти, музеї, подієві заходи, гастрономічні локації та відповідно до цільової аудиторії.

5. *Розрахунок вартості туру.* Бюджет формується на основі: транспорту та трансферів; проживання та харчування; вхідних квитків і послуг гіда; страхування; резерву на непередбачені витрати.

6. *Рекламно-інформаційна підтримка.* Для популяризації туру створюється інформаційний пакет: маршрутні листи; брошури з описом пам'яток; цифрові оголошення та презентації; онлайн-реклама у соцмережах та турплатформах.

7. *Забезпечення безпеки та страхування.* Передбачаються: медичне страхування туристів; перевірка готелів та перевізників на дотримання норм безпеки; наявність контактів місцевих служб підтримки.

8. *Моніторинг і зворотний зв'язок.* Після туру збирається зворотний зв'язок для вдосконалення програми, оцінюється рівень задоволення, коригуються недоліки.

Оскільки регіон Рона-Альпи розташований у Франції необхідно враховувати основні туристичні формальності при відвідуванні даної країни. Для відвідування країни необхідно мати закордонний, бажано біометричний) паспорт. Віза для громадян України з біометричним паспортом – не потрібна до 90 днів перебування. Медичне страхування є обов'язкове із зазначеним покриттям не менше 30000 євро.

Національною валютою є євро (€). Банківські картки Visa/MasterCard приймаються майже всюди, однак на всяк випадок бажано мати готівку на дрібні витрати.

Жодних проблем із транспортним сполученням не існує. Країною та регіоном курсують високошвидкісні потяги TGV, регіональні автобуси. У містах добре розвинений громадський транспорт (метро в Ліоні, трамваї), розгалудене автобусне сполучення до курортних містечок Шамоні та Ансі.

Французька кухня в усьому світі славиться своєю вишуканістю, а брендовими стравами є: сир, круасани, вино, м'ясні страви, фондю. Вегетаріанські та дитячі страви доступні в більшості ресторанів. В регіоні Рона-Альпи варто скуштувати місцеві делікатеси (божоле, савойські сири).

Роумінг у Франції доступний, але дорогий – краще придбати локальну SIM-карту. Wi-Fi у готелях, кафе, музеях зазвичай безкоштовний.

Хоча Франція є безпечною для туристів країною, однак за власними речами треба слідкувати. У разі потреби – набирати 112 (загальний номер екстреної допомоги). У випадку форс-мажорних обставин варто звертатися до Посольства України у Франції, яке розташоване за адресою: 21, avenue de Saxe, 75007 Paris, телефон: +331 43 06 07 37, факс: + 33 (0) 1 43 06 02 94, e-mail: ambassade-ukraine@wanadoo.fr

2.2. Програма туру до регіону Овернь-Рона-Альпи

Проаналізувавши наявний туристично-рекреаційний потенціал регіону Рона-Альпи, було вирішено розробити індивідуальний бюджетний тур. Практика розробки турів під індивідуалізований запит нині зростає в туристичних агенцій, можна припустити, що в майбутньому буде зроблено перехід від масових подорожей до популярних локацій до подорожей, розроблених під індивідуальний запит із врахуванням всіх клієнтських запитів. Запропонований нами тур було розроблено для двох молодих людей, які мешкають в Кривому Розі та побажали відвідати регіон Рона-Альпи в теплий період року. Ключовими об'єктами, які їм запропоновані на початковому етапі стали: льодовик Мер-де-Глас в Шамоні, Шахта-музей в Сент-Етьєні, мальовниче містечко Ансі та канатна дорога в Греноблі. Звісно, ці об'єкти в ході дослідження потребували доповнень. При розробці туру до уваги бралися ключові принципи їх створення: безпечність, гнучкість, комфортність, ергономічність, змістовність, полісезонність тощо [17, 10].

Подальша робота була пов'язана з підборів варіантів переїзду. Відштовхувались від пошуку авіаперельоту. Оскільки авіасполучення з Україною нині із-за воєнного стану відсутнє, нами було проаналізовано трафік до найближчих сусідніх країн, окрім цього при підборі перельоту акцент було зроблено на лоукост-перевізників пропозиції перельоту яких надано в табл. 2.2.1.

Таблиця 2.2.1

Варіанти перельотів бюджетними авіакомпаніями до регіону Овернь-Рона-Альпи

Аеропорт	Перевізник	Найближчі до України міста
Ліон	WizzAir	Краків (Польща) Бухарест (Румунія)
Гренобль	WizzAir	Варшава Шопен (Польща) – лише в період функціонування гірськолижних курортів
Гренобль	Ryanair	В сусідні з Україною країни не літає
Ліон	EasyJet	Будапешт
Женева	EasyJet	Краків – буде літати лише з вересня 2025 року

Аналіз географії польотних програм показав, що варіантів дістатися до сусідніх країн без пересадок зовсім не багато. Ціни, які пропонують класичні авіаперевізники є набагато вищими, тож було вирішено обирати найбільш зручний варіант з наявних, таким чином було обрано переліт Краків – Ліон 8 липня 2025 року (рис. 2.2.1) та Ліон – Краків 22 липня 2025 року (рис. 2.2.2)

Рис.2.2.1. Переліт Краків – Ліон [1]

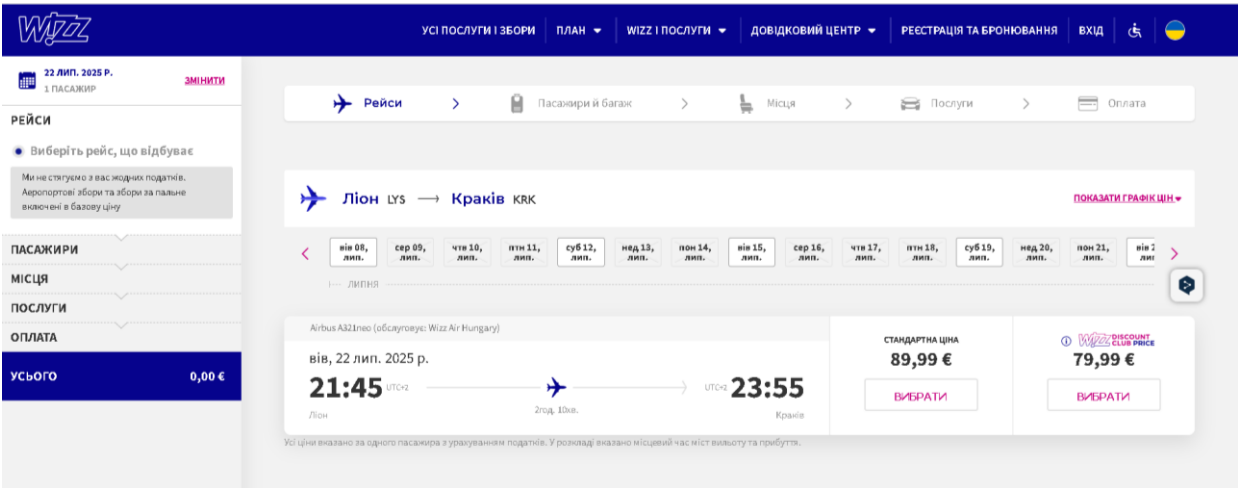

Рис. 2.2.2. Переліт Ліон–Краків [1]

Відповідно до даних умов перельоту було підібрано переїзд з Кривого Рогу до Кракова, детальна логістика якого подана в табл. 2.2.2.

Таблиця 2.2.2

Логістика наземного шляху до регіону призначення

Ділянка маршруту	Вид транспорту	Перевізник	Час та дата відправлення	Час та дата прибуття	Вартість на 1 особу
Кривий Ріг – Львів	Залізничний	Укрзалізниця	12.05. 7 липня	4.19 8 липня	282 плацкарт 473 купе
Львів – Краків аеропорт	Автобус	LevBus	8.00 8 липня	16.00 8 липня	900 грн.
Краків аеропорт – Львів	Автобус	PavluksTrans	1.10 23 липня	10.00	1000 грн.
Львів – Кривий Ріг	Залізничний	Укрзалізниця	19.05 24 липня	11.02 25 липня	282 плацкарт 473 купе

Всі переїзди узгоджені між собою, однак відомо, що на кордоні бувають форс-мажори. Перевізники час прибуття до Польщі вказують із запасом, однак можливо доцільніше приїхати до Львову потягом №120 на день раніше та поїхати переночувати до Кракова, щоб не турбуватися стосовно проходження кордону.

Далі по дням було здійснено розробку програми туру. За формою маршруту він є змішаним, так як передбачає три ключових пункти: Ліон – Гренобль – Шамбері – Шамоні, які в поєднанні між собою утворюють велике

кільце. Окрім цього, з кожного із пунктів передбачаються радіальні виїзди. Докладно розберемо програму подорожі.

1 день – 8.07. Прибуття в аеропорт та переїзд до міста на трамваї RhôneExpress. Разовий квиток для дорослого старше 25 років коштує 16 євро, для молоді до 25 років – 10,5 євро (рис. 2.2.3). Поселення після 22.00. Відповідно заклад розміщення обирався з можливістю пізнього заселення.

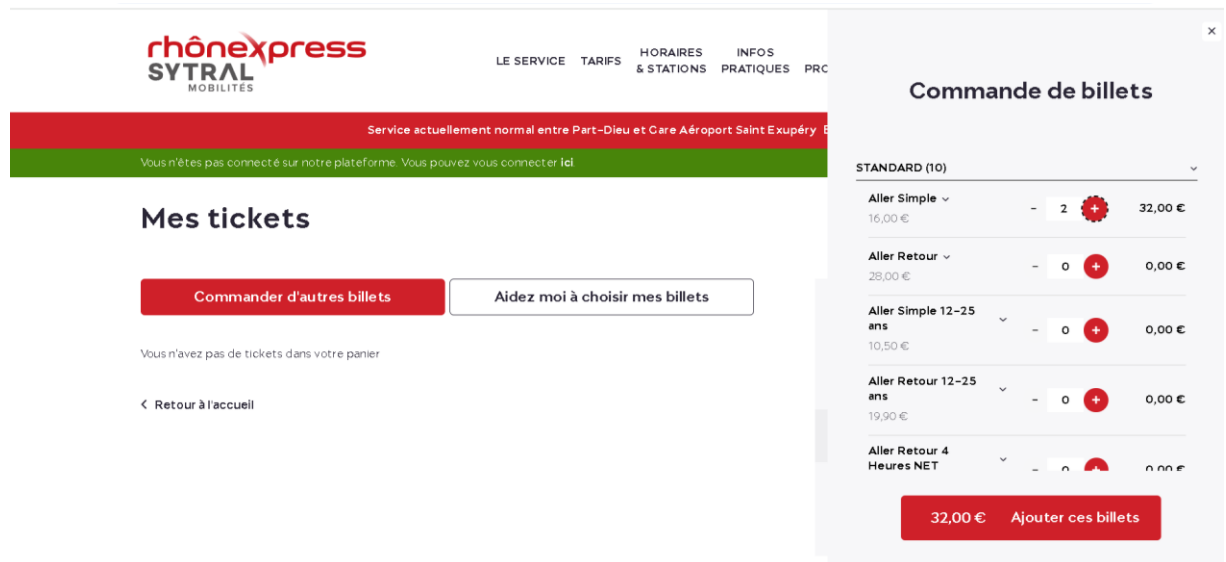

Рис. 2.2.3. Трансфер з аеропорту ім. Антуана де Сент-Екзюпері до Ліону [51]

2 день – 9.07. Оглядова пішохідна екскурсія містом Ліон. Після

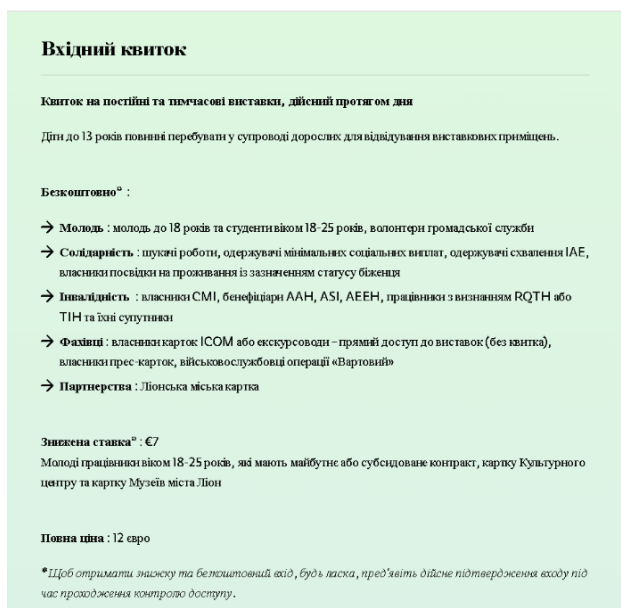

Рис. 2.2.4. Особливості відвідування Музею злиття річок [46]

вранішнього відпочинку після складного переїзду йдемо знайомитись містом і розпочинаємо знайомство з оригінального Музею злиття річок, тим паче його відвідування для молоді є безкоштовним (рис. 2.2.4).

Далі відвідуємо площу Белькур, площу республіки, Ліонський собор, Ліонську опера, ратушу міста,

Фортецю Монтлук. Гуляємо набережною Рони та Сони.

3 день – 10.07. Ранній підйом та виїзд на автобусах Flixbus до міста Клермон-Феран (рис.2.2.5). По приїзду туди планується переїзд до Panoramic des Dômes [1]. Туди веде зубчаста залізниця довжиною 5,2 км, яка з середини 2012 року дозволяє дістатися до вершини Пюї-де-Дом у Франції.

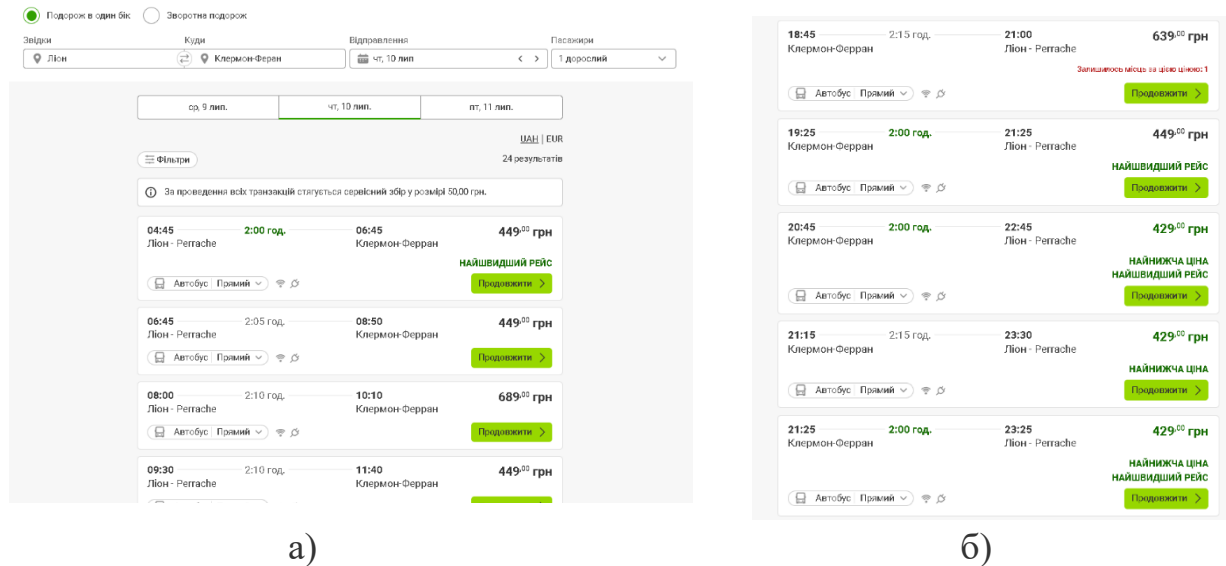

Рис. 2.2.5. Переїзд за маршрутом Ліон – Клермон-Ферран – Ліон [37]

Залізниця належить Генеральній раді Пюї-де-Дом. Пропускна здатність поїзда – 1200 осіб на годину (рис. 2.2.6). Орієнтовна вартість проїзду становить 15 євро з людини. Після огляду Пюї-де-Дом повертаємось до міста Клермон-Феран та оглядаємо його основні пам'ятки: площу Жод, колишню штаб-квартиру компанії Michelin, романську церкву Нотр-Дам-дю-Пор,

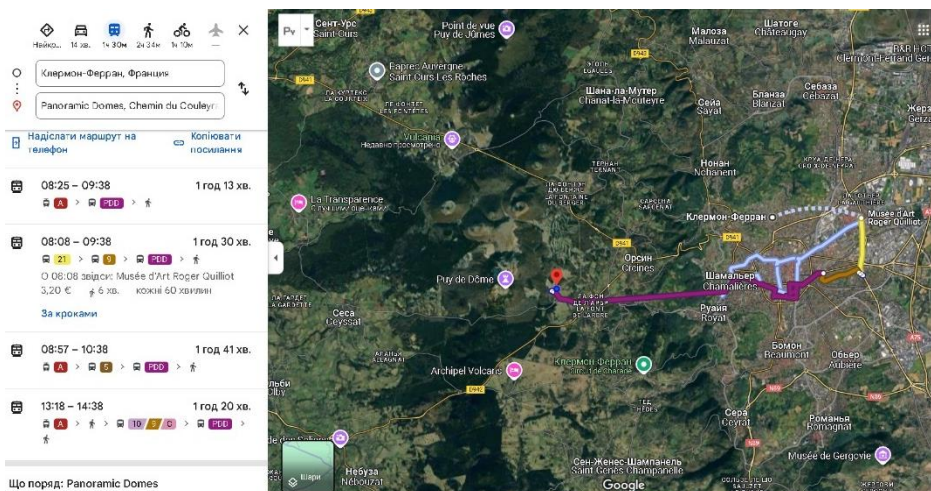

Рис. 2.2.6. Переїзд з міста Клермон-Ферран до Panoramic Domes

внесена до списку ЮНЕСКО. При цьому варто врахувати, що одноразовий квиток на автобус може коштувати близько 1,80 євро, а разовий проїзд на

трамваї або поїзда – близько 1,90 євро.

4 день – 13.07. Продовження дослідження міста Ліон. Більш деталізовано досліджуємо пагорб Фурв'єр, на якому розташований символ ліону Металева вежа Фурв'єр, яку також називають Ліонською Ейфелевою вежею. Оглядаємо Базиліку Нотр-Дам-де-Фурв'єр, Кафедральний собор Іоанна Хрестителя, античні терми Ліону та Ліонський Одеон. Окрім цього відвідуємо Музей Галло-римської цивілізації, вхід в який є безкоштовним [44], платним є лише відвідування тематичних виставок.

5 день – 12.07. Цього дня запланована подорож в Сент-Етьєн. Оскільки бюджетні поїздки на автобусах Flixbus плануються лише після 13.00, то обираємо регіональний потяг SNCF (Société Nationale des Chemins de fer Français, «Національна спілка французьких залізниць») – державне підприємство, оператор залізничних перевезень у Франції (рис.2.2.7).

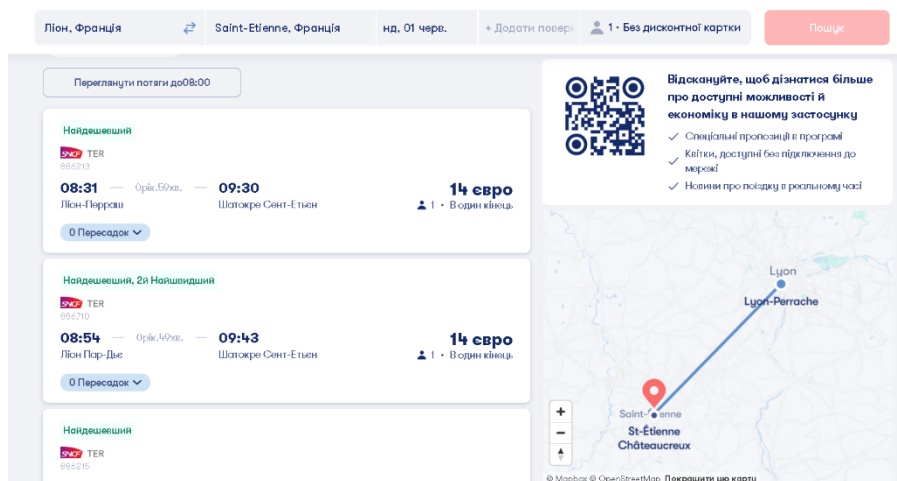

Рис. 2.2.7. Переїзд за маршрутом Ліон - Сент-Етьєн [47]

У Сент-Етьєні відвідуємо ключові культурно-історичні локації: Каплицю Милосердя, Церкву Grand'Eglise або Saint-Etienne Saint-Laurent, Резиденцію Шамонсель, Будівлю Біржі

праці, Церква Сен-Франсуа-Регі, Протестантську церкву, церкву Сент-Марі. Також відвідуємо ревіталізоване місто дизайну (*Cité du design*).

Однак основною метою нашого візиту є відвідування шахти-музею Couriot [38, 42]. Цей музей заснований у 1991 році. У ньому представлені споруди колишньої вугільної шахти. З 2011 року це місце зареєстровано як історична пам'ятка. Офіційно названа Пюї-Кур'є, розташовується у будівлях останньої вугільної шахти міста (закритої в 1973 році). Музей також

є експозиційною шахтою, тому пропонує можливість відвідати реконструйовану галерею та історичні будівлі колишньої шахти: велика вбиральня (головна вбиральня); підйомне відділення та енергетичне відділення (нагнітачі та електричні перетворювачі); лампова (майстерня з обслуговування ламп); компресорна кімната; цех технічного обслуговування електровозів; колишній доступ до підземних споруд (тунель Луарської шахти, щілинні мости).

Музей також пропонує три екскурсії постійною експозицією (відкритою у грудні 2014 року) (рис. 2.2.8).

Couriot Musée de la Mine
Saint-Étienne

ПАРК-МУЗЕЙ ШАХТИ ВАШ ВІЗИТ ПОДІЇ ПОГЛИБИТИ ОНЛАЙН-ПРОДАЖ КВИТКІВ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИН Saint-Étienne Ville créative design

TARIFS

Безкоштовно для осіб віком до 25 років, студентів, шукачів роботи та одержувачів RSA, керівників груп, членів ICOM, власників прес-карти, Senior Leisure Pass або Sainté Pass.

Знижені тарифи для груп понад 10 осіб, людей старше 65 років, людей з інвалідністю, вчителів тощо.

Для отримання зниженого тарифу або безкоштовного еходу потрібні докази.

Тривалість екскурсії галереєю: 1 година 15 хвилин

Повна ціна €8,70 / знижена ціна €6,65

Екскурсія історичними пам'ятками

Повна ціна €7,65 / знижена ціна €5,60

Безкоштовний візит

Повна ціна €6,65 / знижена ціна €5,10

(вся ділянка та приміщення, крім реконструйованої шахтної галереї)

Вхід до парку безкоштовний цілий рік!

Вхід до музею безкоштовний у першу неділю місяця, а також під час Європейської ночі музеїв, Днів європейської спадщини та Дня Святої Варвари. (СПУСК У ГАЛЕРЕЮ ЗАБОРОНЕНО)

Завантажте посібник зі зниженими тарифами та безкоштовними послугами тут .

Рис. 2.2.8. Умови відвідування шахти-музею Couriot [42]

На цих виставках представлено добірку предметів з колекцій музею:

- Фігура шахтаря (репродукція картин «Шахтарі» Жан-Поля Лоренса , «Шахтар» Армана Блоха , скульптури, постери, уривки з архівних фільмів);
- Велика історія Куріо (тактильна модель, анімований театр, розріз шахти Куріо, рельєфні карти та розрізи шахт компанії Mines de la Loire plc).
- Шість століть вугільних пригод (великий план рельєфу Луари, створений для Всесвітньої виставки 1889 року , відеостіна, моделі, плакати, фотографії, інструменти та предмети повсякденного вжитку серед іншого...).

Тут також імітується спуск на ліфті на глибину 700 метрів, де відтворений аналог шахти.

Цей майданчик також є частиною культурної програми (виконавчі мистецтва, кінопокази, фестивалі). Він був нагороджений знаком «Музей Франції».

05:55 Сент-Етьєн	1:00 год.	06:55 Ліон - Partache	1 299 ⁰⁰ грн	НАЙШВИДШИЙ РЕЙС
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
07:00 Сент-Етьєн	1:35 год.	08:05 Ліон - Partache	209 ⁰⁰ грн	НАЙНИЖЧА ЦІНА
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
08:55 Сент-Етьєн	1:00 год.	09:55 Ліон - Partache	239 ⁰⁰ грн	НАЙШВИДШИЙ РЕЙС
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
11:55 Сент-Етьєн	1:00 год.	12:55 Ліон - Partache	239 ⁰⁰ грн	НАЙШВИДШИЙ РЕЙС
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
12:45 Сент-Етьєн	1:00 год.	13:45 Ліон - Partache	209 ⁰⁰ грн	НАЙНИЖЧА ЦІНА НАЙШВИДШИЙ РЕЙС
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
17:40 Сент-Етьєн	1:00 год.	18:40 Ліон - Partache	209 ⁰⁰ грн	НАЙНИЖЧА ЦІНА НАЙШВИДШИЙ РЕЙС
Автобус	Прямий			Горизонтальна >

Рис. 2.2.9. Переїзд Сент-Етьєн – Ліон [37]

Територія шахти-музею займає площу 115 гектарів (37 акрів, якщо враховувати шлакові відвали). Це найкраще збережений залишок і найповніше свідчення вугільної діяльності в цьому районі [53].

У зворотному напрямку обираємо вечірній рейс Flixbus (2.2.9).

6 день – 13.07. Зранку переїжджаємо до міста Гренобль та після поселення в готель здійснюємо пішохідну прогулянку містом. Також цього

06:45 Ліон - Partache	1:35 год.	08:20 Гренобль	279 ⁰⁰ грн	НАЙНИЖЧА ЦІНА
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
07:10 Ліон - Partache	1:35 год.	08:45 Гренобль	279 ⁰⁰ грн	НАЙНИЖЧА ЦІНА
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
08:20 Ліон - Partache	1:50 год.	10:10 Гренобль	379 ⁰⁰ грн	Залишилось місць за цією ціною: 2
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
08:55 Ліон - Partache	1:55 год.	10:50 Гренобль	309 ⁰⁰ грн	
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
09:30 Ліон - Partache	1:25 год.	10:55 Гренобль	309 ⁰⁰ грн	НАЙШВИДШИЙ РЕЙС
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
10:35 Ліон - Partache	1:25 год.	12:00 Гренобль	309 ⁰⁰ грн	НАЙШВИДШИЙ РЕЙС
Автобус	Прямий			Горизонтальна >
10:50 Ліон - Partache	1:30 год.	12:20 Гренобль	449 ⁰⁰ грн	Залишилось місць за цією ціною: 1
Автобус	Прямий			Горизонтальна >

Рис. 2.2.10. Переїзд Ліон–Гренобль [37]

дня підіймаємось Гренобльською канатною дорогою [54], яка є першим у своєму роді об'єктом, який був побудований на території міста. Відкриття канатної дороги відбулося 29 вересня 1934 року, вона істотно полегшила місцевим жителям і гостям міста доступ до однієї з найважливіших визначних пам'яток – фортеці Бастилія. Найперші «вагончики» канатної дороги виглядали інакше, ніж зараз, вони були розраховані на 21 пасажир.

Вартість послуг даної канадської дороги є доступною (рис. 2.2.11).

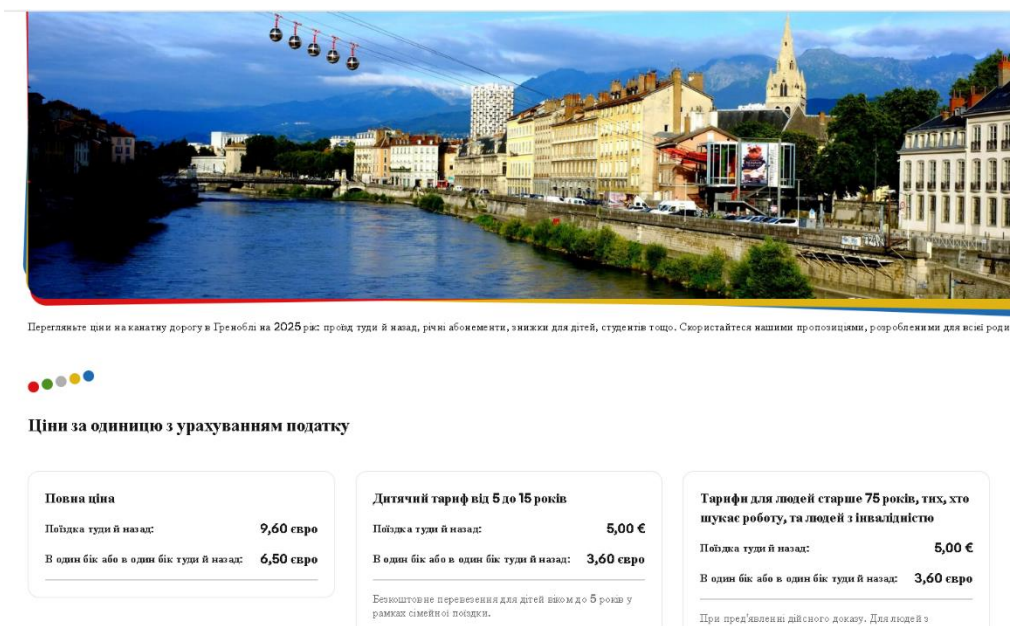

Рис. 2.2.11. Вартість проїзду канатною дорогою міста Гренобль [54]

7 день – 14.07. Зранку здійснюємо переїзд до замку Шато де Візіль місцевим транспортом Mobilites M-Tag (рис.2.2.12). У замку розташований Музей Французької революції, який є частиною мережі з 11 музеїв департаменту Ізер [36]. Це місце відкрите для всіх і є безкоштовним для відвідування. Поряд розташований великий гарний парк. Провівши день там, аналогічним зворотнім шляхом повертаємось до Гренобля.

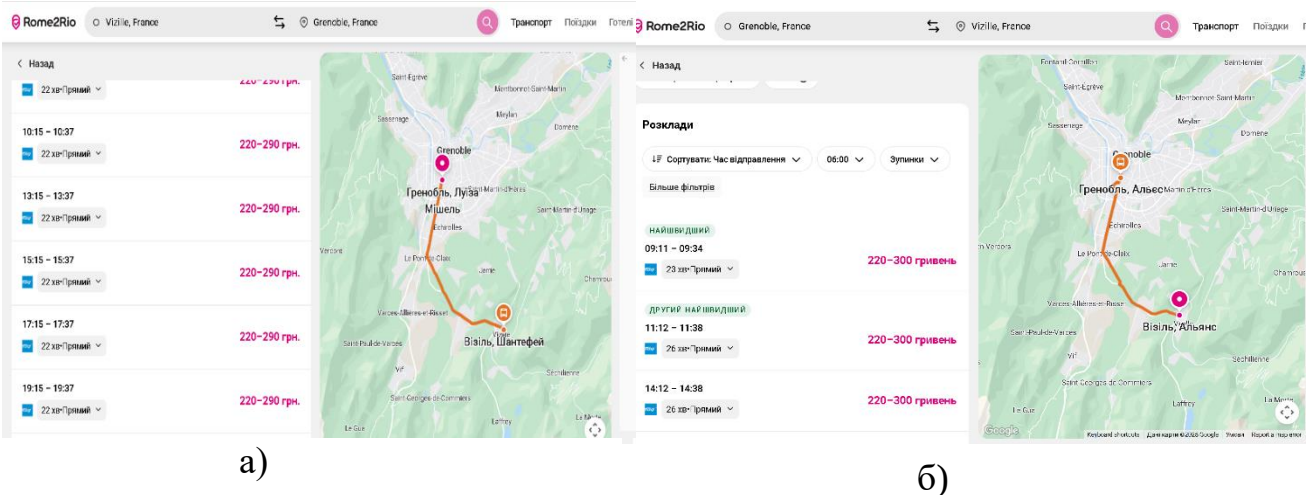
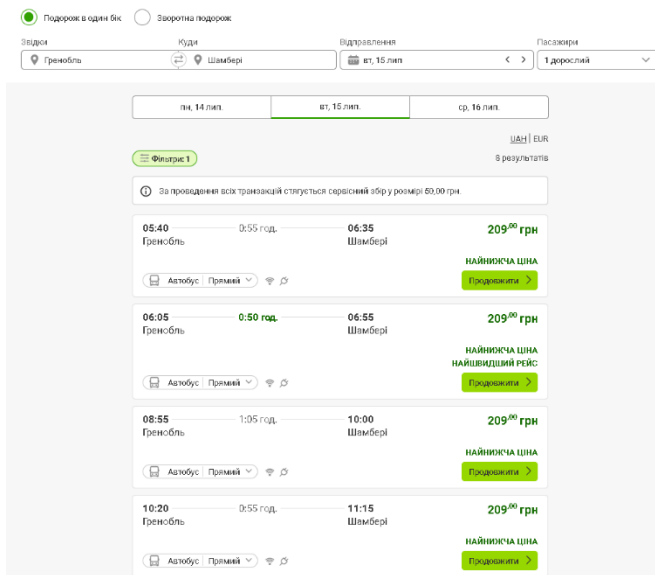

Рис. 2.2.12. Переїзд з Гренобля до м. Візіль [52]

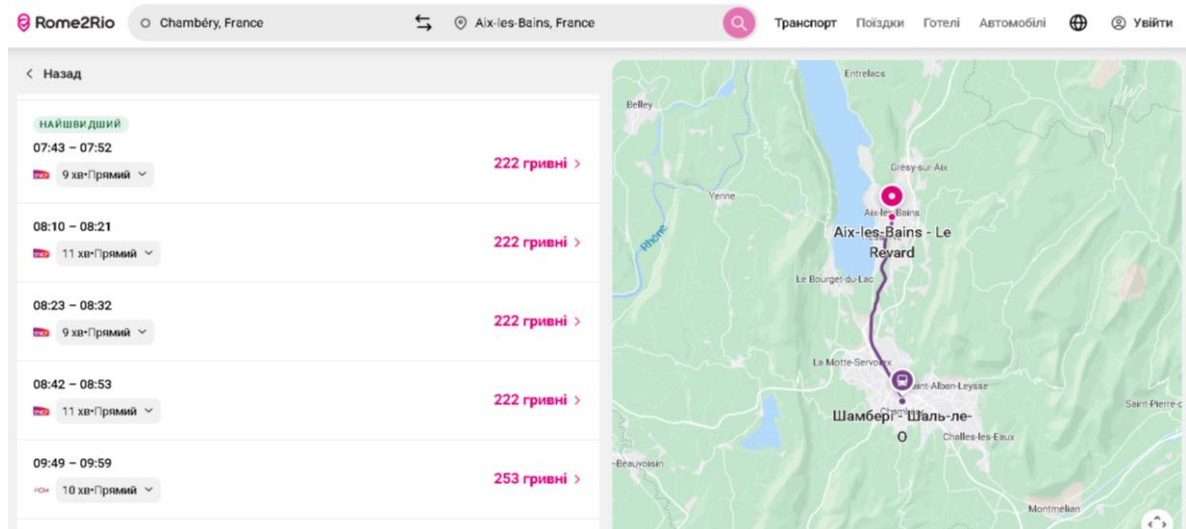
8 день – 15.07. Переїжджаємо знайомитись з містечком Шамбері. Головними туристичними об'єктами міста є: церква Нотр-Дам (1636 рік),

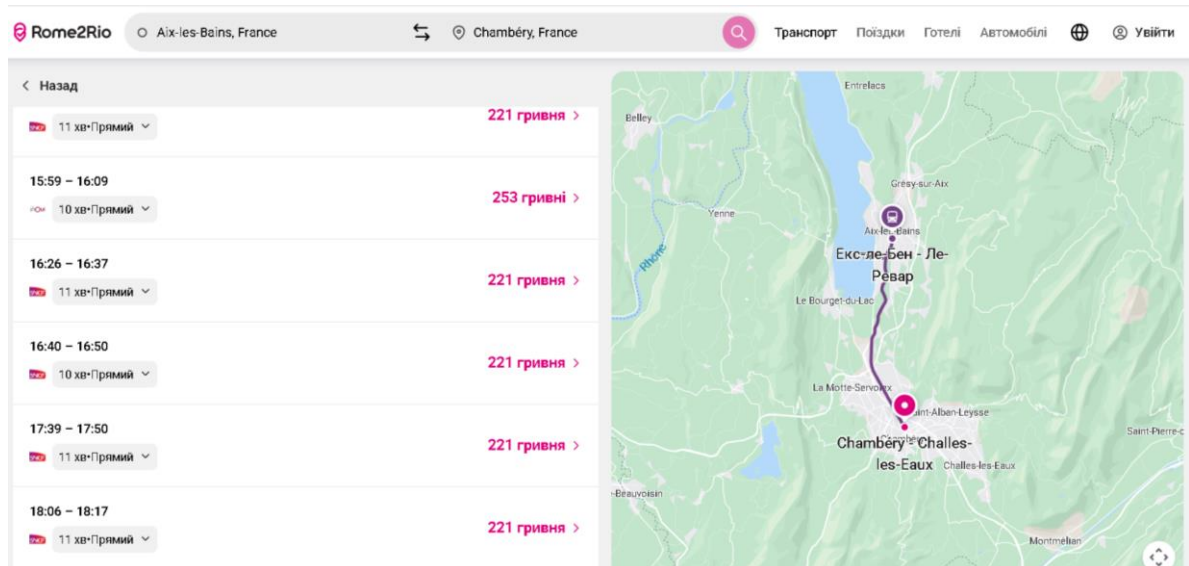
будинок Жан-Жака Руссо, фонтан «Слони», собор Сен-Франсуа-де-Саль (готичний стиль, XV століття), замок герцогів Савойських (XIV століття), музей витончених мистецтв (Musée des Beaux-Arts), бібліотека імені Франсуа Міттерана. Можна просто погуляти містом та відпочити. Туди-назад їдемо автобусом Flixbus (рис.2.2.13).

Рис. 2.2.13. Переїзд за маршрутом Гренобль – Шамбері [37]

9 день – 16.07. Їдемо відвідати курортне містечко Екс-ле-Бен, яке має офіційний бренд – «Екс-ле-Бен – Рів'єра Альп». Гуляємо романтичним містечком та відпочиваємо біля озера Лак-дю-Бурже. За додаткову плату на озері можна зайнятися різними атракціями: катанням на водних лиж, вітрильним спортом, каякінгом тощо. Переїзд туди-назад здійснюється на регіональному потязі (рис. 2.2.14).

а)

б)

Рис. 2.2.14. Переїзд за маршрутом Шамбері – Екс-ле-Бен – Шамбері [52]

10 день – 17.07. Їдемо до мальовничого містечка Аннесі, де гуляємо поблизу однойменного озера, оглядаємо пам'ятки міста: церкву Сен-Франсуа в стилі барокко на річці Т'ю, старе місто, вулицю Сент-Клер, церкву Нотр-Дам-Льєс та католицьку церкву Святого Петра. Потім відвідуємо замок та острівний палац, в яких нині розташований міський музей [43] (рис. 2.2.15).

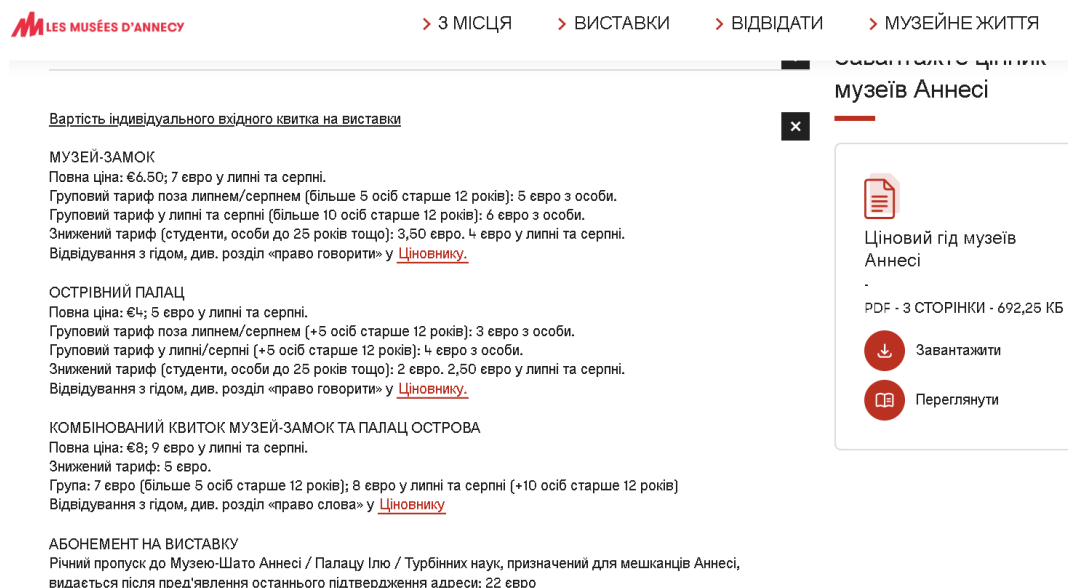

Рис. 2.2.15. Умови відвідування замку та острівного палацу [43]

Переїзд туди-назад здійснюємо автобусами Flixbus (рис.2.2.16).

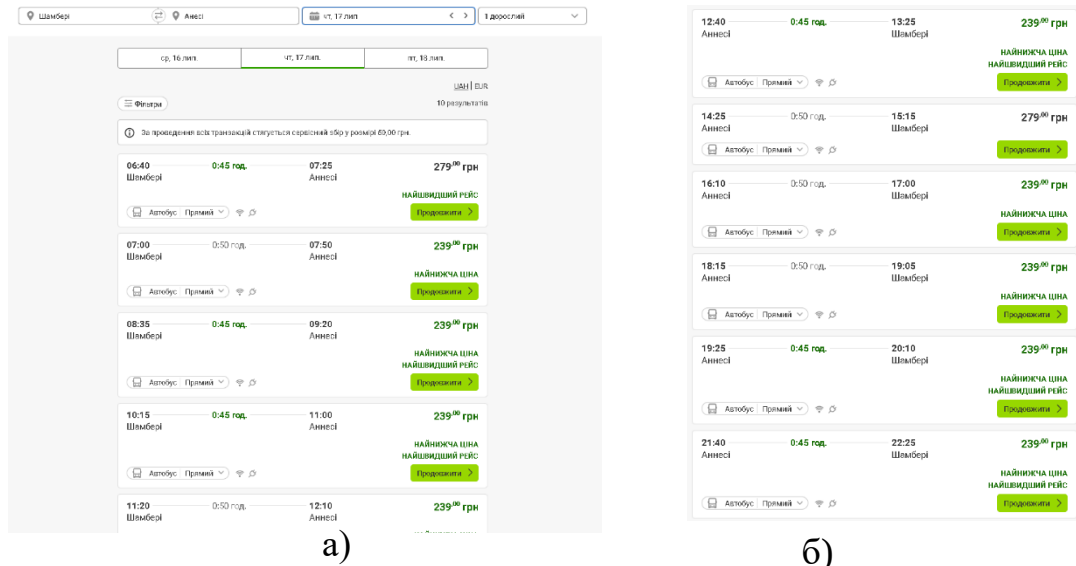

Рис. 2.2.16. Переїзд за маршрутом Шабері – Аннесі – Шамбері [37]

11 день – 18.07. На регіональному потязі їдемо до курортного містечка Альбервіль (рис. 2.2.17), яке було столицею зимових Олімпійських ігор 1992 року. Гуляємо містом та оглядаємо його спортивну інфраструктуру.

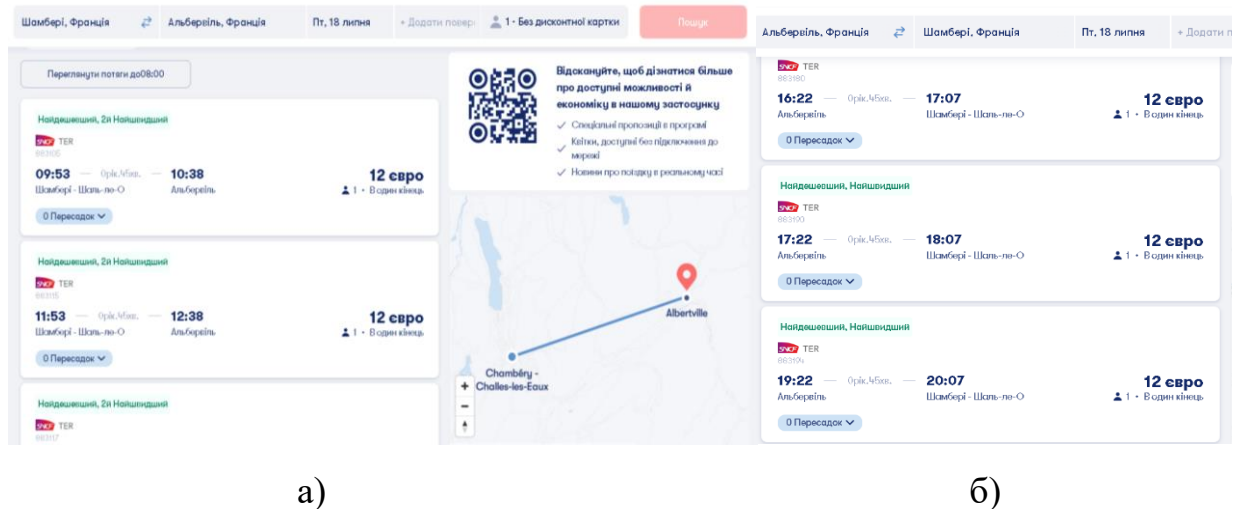

Рис. 2.2.17. Переїзд за маршрутом Шамбері – Альбервіль – Шамбері [47]

12 день – 19.07. Переїжджаємо в заключний пункт нашої подорожі – місто Шамоні (рис. 2.2.18). Популярним даний курорт став з 1924 року, коли тут були проведені I Зимові Олімпійські Ігри.

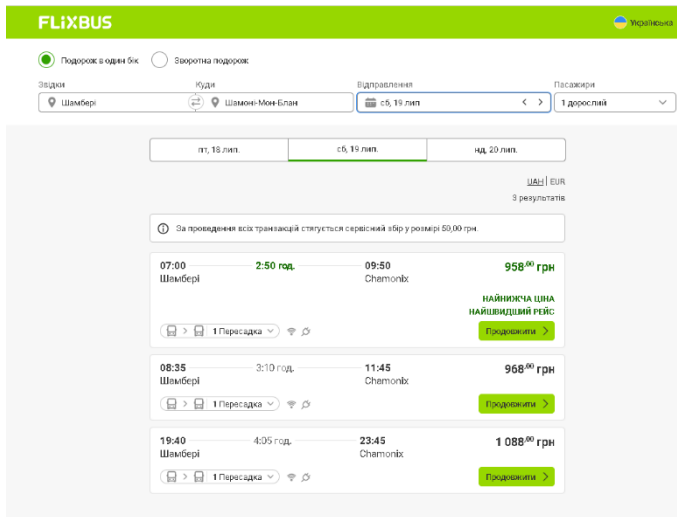

Рис. 2.2.18. Переїзд Шамбері – Шамоні [37]

В день приїзду можна для акліматизації прогулятися містечком та відвідати Альпійський музей — найстаріший музейний заклад у долині Шамоні. Його створення датується кінцем 19 століття. Джозеф Кюзен-Берлінкур, колекціонер, захоплений історією долини, заснував Альпійський та

Монбланський музей у 1898 році, пожертвувавши 72 предмети зі своєї колекції.

Перший муніципальний музей було відкрито в липні 1926 року в кімнаті ратуші. Багато інших важливих пожертвувань було зроблено під керівництвом першого куратора Шарля Валлота. Коли останній пішов у 1937 році, колекції були переміщені на горище ратуші та забуті. У 1969 році комуна доручила управління колекцією новоствореній асоціації «Друзі Старого Шамоні». Музей розташований у кімнаті колишнього палацу Шамоні. Однак з 20 вересня 2021 року музей знаходиться на реконструкції. Його відкриття заплановане на кінець 2025 року [40].

13 день – 20.07. Йдемо до Montenvers – станції, звідки можна дістатися до Mer de Glace (Крижане море) – найбільшого льодовика у Франції. Mer de Glace розташований на північному схилі Монблану і є однією з головних визначних пам'яток долини Шамоні. Дістатися туди ми можемо на старовинному зубчастому поїзді до станції Монтенверс (рис. 2.2.19), звідки можна пішки дістатися до Mer de Glace – льодовика довжиною 7 км, розташованого на висоті близько 2000 метрів, а також Крижаної печери, що знаходиться всередині цього льодовика [45].

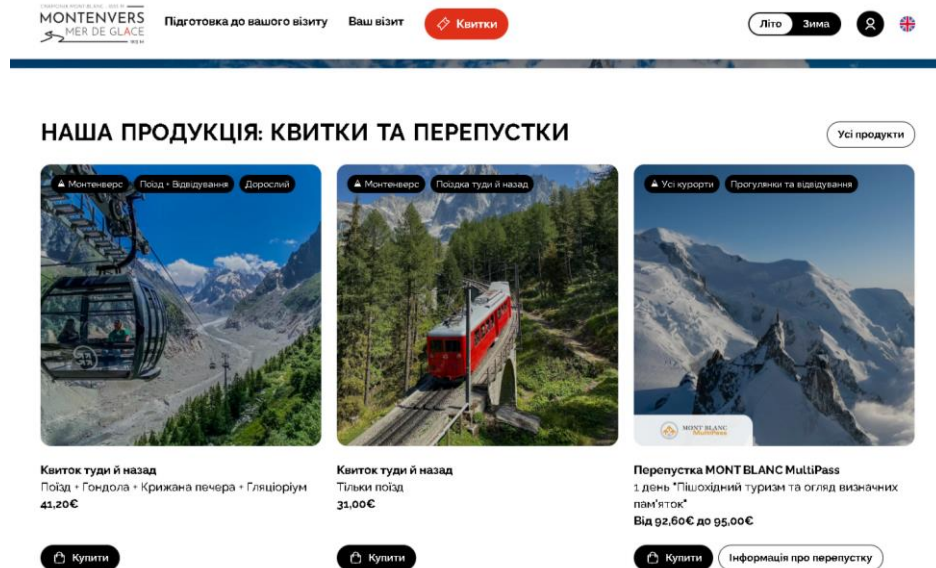

Рис. 2.2.19. Вартість та умови відвідування Мер де Глас [45]

14 день – 21.07. В передостанній день подорожі запланований підйом на Егюї-дю-Міді (фр. Aiguille du Midi – «полуденний пік») – гірську вершину в Альпах, яка отримала таку назву тому, що опівдні сонце знаходиться прямо над цим піком, якщо дивитися на нього з Шамоні.

Знаходиться в західній частині масиву Монблан (Західні Альпи). Висота гострого піку – 3842 м. На вершину Егюї-дю-Міді з Шамоні веде канатна дорога, побудована в 1955 році. Дорога протягом двох десятиліть утримувала пальму першості як найвища канатна дорога в світі. Досі вона посідає перше місце за перепадом висот між нижньою (1035 м) і верхньою станцією (3777 м). Канатна дорога складається з двох секцій. Перша секція Шамоні – Plan de l'Aiguille на висоті 2317 м. Друга секція без проміжних опор піднімає кабінку прямо до верхньої платформи канатної дороги. Підйом з Шамоні до верхньої станції займає 20 хвилин. Пропускна здатність дороги 550 осіб на годину [55]. На верхній станції знаходиться оглядовий майданчик, кафе на 30 місць і магазин сувенірів. На оглядовому майданчику також є повністю скляна оглядова кабінка «Крок у порожнечу» зі скляною підлогою. Опис перед входом говорить, що під ногами того, хто стоїть у цій кабінці, «кілометр порожнечі». Іншими запропонованими розвагами є: кінотеатр у форматі 4D,

що є першим багатовимірним кінотеатром, присвячений горам; Гіпоксія Пальє – простір, де пояснюється вплив виснаження кисню на організм на висоті; Ле Тюб – 32-метрова сталева галерея, яка проводить навколо центрального хребта на висоті 3700 м; історичний та вертикальний простір [55]. Вартість та умови підйому представлено на рис. 2.2.20

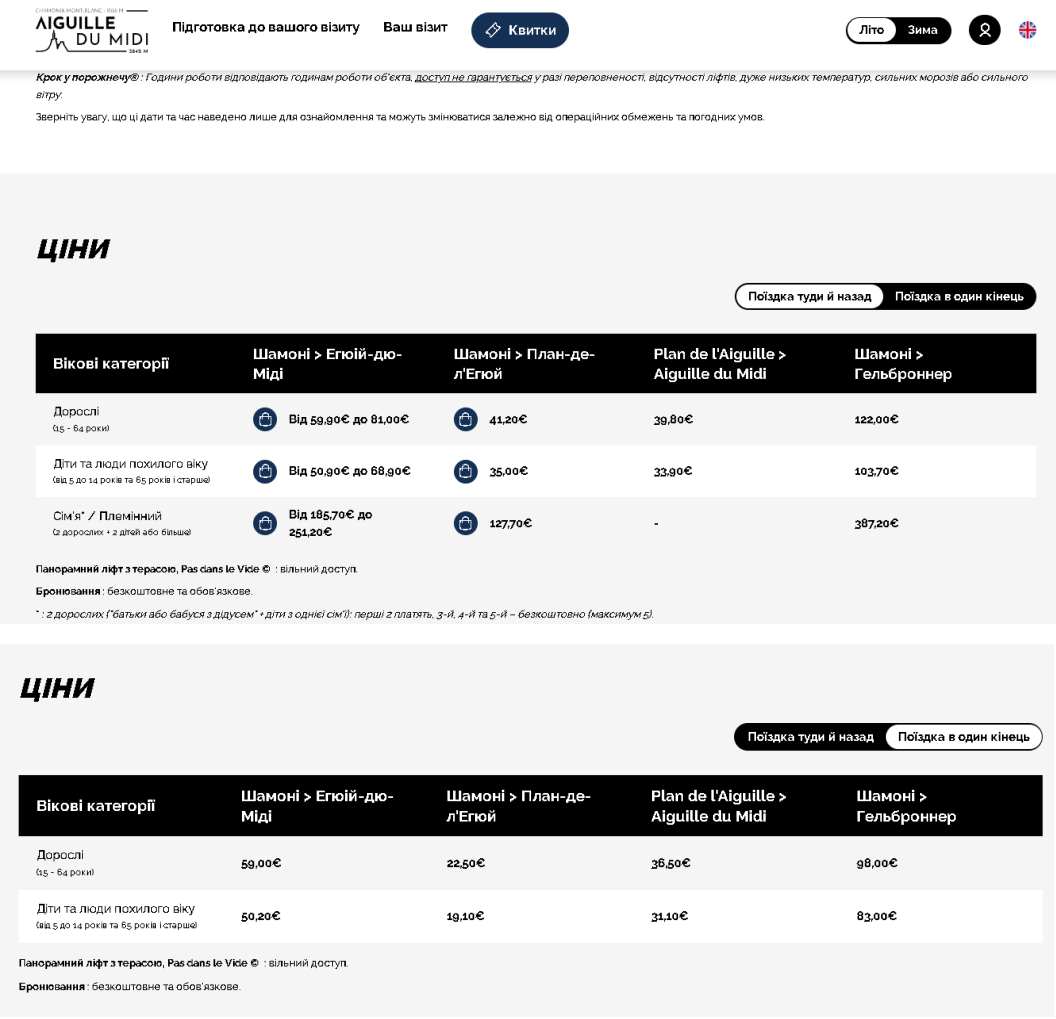

Рис. 2.2.20. Вартість та умови підйому на Aiguille du Midi [55]

15 день – 22.07. В останній день передбачений відпочинок, виселення з готелю та прямий переїзд до аеропорту Сент-Екзюпері поблизу Ліона (рис. 2.2.21).

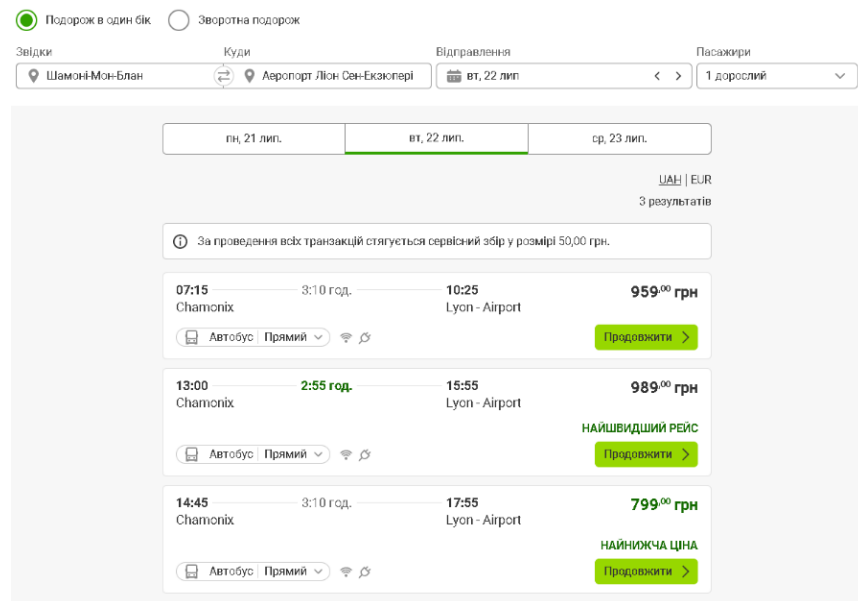

Рис. 2.2.21. Переїзд Шамоні – аеропорт Сент-Екзюпері [37]

Далі здійснюється переліт до Краківського аеропорту Баліце, звідки нічним автобусним рейсом відбувається переїзд до Львову та далі потягом до Кривого Рогу.

Відповідно до ключових пунктів перебування за розробленою програмою, було підібрано заклади розміщення. Підбір здійснювався виключно на платформі booking [34], розглядалося виключно двомісне розміщення (табл. 2.2.3).

Таблиця 2.2.3

Заклади розміщення, заплановані до бронювання під час подорожі регіоном Овернь-Рона-Альпи [34]

Туристична дестинація	Назва закладу розміщення	Адреса	Дати	К-сть ночей	Параметри бронювання	Вартість за ніч	Загальна вартість
Ліон	Hôtel de ville	Rue des Capucins, 01	8.07- 13.07	5	Двомісний номер	€ 56	€ 281 +€ 26 податків та зборів

Гренобль	Chambre privée dans appartement en colocation à Grenoble A2	Boulevard Joseph Vallier, 22	13.07-15.07	2	Приватна кімната	€ 28	€ 56 +€ 3 податків та зборів
Шамбері	hotelF1 Chambéry Nord Rénové	Rue Paul Gidon Lottisement	15.07-19.07	4	Номер тандем	€ 34	€ 131 +€ 8 податків та зборів
Шамоні	Apartment Champraz-17 by Interhome		18.07.-22.07	3	Номер-студіо	€ 127	€ 380

Нами не розглядалось питання харчування. Воно в даному турі організовується довільно.

Також обов'язково, плануючи подорож за кордон необхідно оформити страховку. Для даного туру було обрано страховку від компанії VUSO, що включає 12 опцій (рис. 2.2.22).

🏠 > Туристичне страхування > Калькулятор

Вартість туристичної страховки

Туристичне страхування → Європа (Шенген), Великобританія, Ірландія, 08.07 - 23.07, 1 - ос. [змінити параметри](#)

Опції Активності Компанія Ліміт покриття: 30 000 € Робота

☒ Покриває ризики COVID-19 ☐
☒ Можна оформити за кордоном ☐
☒ Сплатити частинами ☐

Найкраща ціна **поліса туристичної страховки** для громадян України, які виїжджають за кордон, завдяки прямим контактам зі страховими компаніями. Калькулятор вартості туристичного страхування дозволить порівняти та купити найдешевший

Клас: **Всі** Базова Стандарт Максимум Сортувати: Популярність

ТОП продажів

Програма L
12 опцій у програмі

30 000 €
Страховий ліміт

563.51 €
Ціна +28€ бонус

КУПИТИ ОНЛАЙН

Медична допомога
 Оплата стоматології
 Втрата багажу

Можна оформити за кордоном
 Ensuria Assistance
 Покриває ризики COVID-19

Всі страхові опції | Оплата та повернення

188 €/міс.

Рис. 2.2.22. Вартість страховки для відвідування країн Шенгенської зони [28]

2.3. Калькуляція вартості туру та шляхи його оптимізації

Розробивши маршрут подорожі, підібравши заклади розміщення та об'єкти атракцій, можна підрахувати загальну калькуляцію даного туру (табл. 2.3.1).

Таблиця 2.3.1

Загальна калькуляція витрат розробленого туру до регіону Овернь-Рона-Альпи

Стаття витрат	Вартість на 1 осіб		Вартість за 2 осіб		Загальна вартість
	Грн.	євро	Грн.	Євро	Євро
Переїзд до регіону:					
- потяг Кривий Ріг – Львів	473		946		20,1
- автобус Львів – Краків	900		1800		38,25
- переліт Краків – Ліон		159 зл = 37,4 €		74,8	74,8
- переліт Ліон – Краків		89,99€		179,8	179,8
- автобус Краків – Львів	1000		2000		42,5
- потяг Львів – Кривий Ріг	473		946		20,1
<i>Разом</i>	375,55				
Переїзди регіоном:					
- трансфер з аеропорту Сент-Екзюпері до м. Ліон		10,5		21	21
- Ліон – Клермон-Ферран	449		898		19,1
- проїзди громадським транспортом м. Клермон-Ферран		1,9x2=3,8		7,6	7,6
- Клермон-Ферран – Ліон	429		858		18,25
- Ліон – Сент-Етьєн	209		418		8,9
- Сент-Етьєн – Ліон		14		28	28
- Ліон – Гренобль	309		618		13,15
- Гренобль – Візіль	290		580		12,35
- Візіль – Гренобль	300		300		6,4
- Гренобль – Шамбері	209		418		8,9
- Шамбері – Екс-ле-Бен	222		444		9,45
- Екс-ле-Бен – Шамбері	221		442		9,4
- Шамбері – Аннесі	239		478		10,15
- Аннесі – Шамбері	239		478		10,15
- Шамбері – Альбервіль		12		24	24
- Альбервіль – Шамбері		12		24	24
- Шамбері – Шамоні	968		1936		41,15

- Шамоні–аеропорт Сент-Екзюпері	799		1598		34
<i>Разом</i>	296,55				
Проживання:					
- Ліон (5 ночей)				281+26	307
- Гренобль (2 ночі)				56+3	59
- Шамбері (4 ночі)				131+8	139
- Шамоні (3 ночі)				380	380
<i>Разом</i>	885				
Атракції:					
- Музей злиття річок	безкошт.	15	безкошт.	30	30
- Panoramique des Dômes	безкошт.		безкошт.		
- Музей Галло- Римської цивілізації	безкошт.		безкошт.		
- Шахта-музей Couriot	безкошт.	9,6	безкошт.	19,2	19,2
- Канатна дорога м. Гренобль	безкошт.		безкошт.		
- Музей Французької революції в Шато де Візіль					
- Музей-замок та острівний палац в Аннесі		9		18	18
- Мер де Глас (поїзд – гондола – Крижана печера – Гляціорум		41,2		81,4	81,4
- підйом на Aiguille du Midi		59,9		119,8	119,8
<i>Разом</i>	268,4				
Страховка	563,51		1127,02		24
ЗАГАЛЬНА ВАРТІСТЬ	1849,5				

Загальна вартість туру склала 1849,5 євро на двох осіб. При цьому основна частина витрат припадає на проживання 47,85%. Інші витрати із загально вартості становлять: переїзд до регіону – 20,3%, транспорті подорожі регіоном – 16,05%, атракції – 14,5% та страховку – 1,3%.

Якщо розглядати поокремо, то в подорожах до регіону найбільшу вартість має переліт на зворотному шляху з Ліону до Кракова – 90 євро на одну особу. Серед внутрішніх переїздів найбільш коштовним є переїзд Шамбері – Шамоні – 20,6 євро з особи. Найдорожчим є проживання в Шамоні – 127 євро за ніч, так само як і найдорожчі екскурсійні об'єкти теж розташовані там: вартість підйому на Aiguille du Midi стартує від 59,9 євро. Загалом можна

зазначити, що левова частка витрат при подорожі даним регіоном припадає на відвідування курорту Шамоні та його локацій.

Тур розроблявся для молодих людей віком до 25 років, це дозволило зекономити кошти при відвідуванні Музею злиття річок в Ліоні та Шахти-музею Couriot, які для молоді є безкоштовними. Даний в більшій частині був апробований автором, що представлено в дод. В (рис. В.1-В.8).

Аналізуючи загальні витрати на подорож (1849,5 євро на двох), можна виділити кілька напрямів для зменшення вартості без втрати якості туру:

1. Оптимізація проживання

Шамоні має найвищу вартість проживання (€127/ніч). Рекомендується: обрати альтернативне розміщення у сусідніх менш популярних містечках із щоденним доїздом до Шамоні; або зменшити кількість ночей у Шамоні до 2, а одну ніч провести в Шамбері або Аннесі. Використати хостели, апартаменти з кухнею або airbnb, що дозволить заощадити і на харчуванні.

2. Скорочення кількості платних атракцій

Тур включає вартісні атракції: Mer de Glace (€41,2) та Aiguille du Midi (€59,9). Якщо бюджет обмежений, можна: обрати лише одну з них (наприклад, Aiguille du Midi – ефектніша локація); обирати підйом лише вгору, а вниз спускатись пішки; скористатися безкоштовними панорамами, доступними пішки в районі Шамоні.

3. Раціоналізація маршруту.

Наразі маршрут включає 8 міст, деякі з них лише на 1 день. Можна: скоротити кількість міст до 5–6, щоб зменшити кількість переїздів і витрати на транспорт.

4. Харчування та побутові витрати.

Хоча харчування не включено в розрахунок, однак рекомендується: планувати самостійне приготування в апартаментах чи хостелах; обирати житло з включеним сніданком; користуватись супермаркетами або вуличною гастрономією замість кафе/ресторанів.

6. Групове або партнерське бронювання

Деякі перевізники, страхові компанії та готелі надають знижки при бронюванні для двох і більше осіб. Рекомендується перевірити умови групових пропозицій, навіть для пари.

7. Бронювання авіаперельотів заздалегідь

Квитки на лоукостери є найдешевшими за 3 місяці до польоту, тож підбирати переліт бажано з урахуванням цього моменту, також можна чекати на промоакції, які періодично оголошують авіаперевізники.

Завдяки переліченим змінам можна зменшити вартість туру на: проживання – €100–150; атракції: €40–60; переїзди: €50–80. Разом потенційна економія становить до 250–300 євро, що зменшить загальну вартість туру до приблизно 1550–1600 євро на двох.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було проаналізовано туристичний потенціал одного з найбільш відвідуваних регіонів Франції — Овернь-Рона-Альпи, який поєднує високий природний, культурно-історичний та інфраструктурний ресурс. Даний Регіон створений відповідно до закону від 16 січня 2015 року про новий поділ регіонів після виборів 2015 року, він об'єднує колишні регіони Овернь та Рона-Альпи

Встановлено, що регіон вирізняється поєднанням двох основних гірських систем Франції: Центрального масиву та Альп. Регіон Овернь-Рона-Альпи охоплює 10 регіональних природних парків і один запланований парк, що разом займають понад 25% його території. Головними містами регіону є: Ліон, Гренобль, Сент-Етьєн, Клермон-Ферран, Женева-Аннемас (французька частина), Аннесі, Шамбері. В регіоні розгалуджена мережа транспортного сполучення, представлена якісним розвитком різних видів транспорту.

Тут наявна значна концентрація туристичних атракцій — від термальних і гірськолижних курортів до об'єктів спадщини ЮНЕСКО, індустріальної та гастрономічної спадщини.

Основними термальними курортами регіону є: Дівонн-ле-Бен (Ен), Віші (Альє), Сен-Лоран-ле-Бен, Урьяж-ле-Бен (Ізер), Монтрон-ле-Бен (Луара), Лабурбуль, Екс-ле-Бен, Евіан-ле-Бен. Найбільшими гірськолижними курортами є: Валь-Торанс, Куршевель, Мерібель Валь д'Ізер, Шамоні.

Розглянуто основні напрями розвитку туризму в регіоні згідно з Планом розвитку туризму на 2022–2028 роки, серед яких: сталий гірський туризм, розвиток термального та гастрономічного туризму, індустріальні об'єкти та туризм ноу-хау. Особливої уваги заслуговують ініціативи з розвитку екологічної інфраструктури, цифрових рішень, інклюзії та підтримки зайнятості в туризмі, підтримки знакових туристичних локацій.

Проаналізувавши наявний туристично-рекреаційний потенціал регіону Рона-Альпи, було вирішено розробити індивідуальний бюджетний тур.

Запропонований нами тур було розроблено для двох молодих людей, які мешкають в Кривому Розі та побажали відвідати регіон Рона-Альпи в теплий період року. Розробка пізнавального туру до зазначеного регіону передбачає дотримання низки організаційних принципів, що забезпечують якість, безпечність, логістику та задоволення потреб цільової аудиторії.

За формою маршруту він є змішаним, так як передбачає три ключових пункти: Ліон – Гренобль – Шамбері – Шамоні, які в поєднанні між собою утворюють велике кільце. Окрім цього, з кожного із пунктів передбачаються радіальні виїзди.

До маршруту увійшли найбільш знакові локації даного регіону: Panoramique des Dômes поблизу Клермон-Ферран, Музей Злиття річок у Ліоні, Місто дизайну та шахта-Музей в Сент-Етьєні, міста Ліон, Аннесі, Екс-ле-Бен, Шамбері, Гренобль, канатна дорога Aiguille du Midi та Мер де Глас у Шамоні

Було складено деталізований маршрут і проведено покомпонентний розрахунок вартості туру. Окремо проаналізовано можливості зниження загальної вартості подорожі за рахунок оптимізації розміщення, скорочення платних атракцій та логістичних витрат.

Розроблений тур має високий потенціал для реалізації туристичними операторами в Україні, оскільки відповідає зростаючим запитам на європейські пізнавальні маршрути та тематичний туризм, пов'язаний із культурою, природою й наукою. Практична значущість полягає у можливості використання турпродукту як готової моделі для впровадження в туристичну практику.

Таким чином, дослідження дозволило досягти поставленої мети, виконати всі завдання та зробити висновок, що регіон Овернь-Рона-Альпи є перспективним напрямом для організації пізнавальних турів з України та може стати успішною європейською дестинацією у портфелі національних туроператорів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авіакомпанія Wizzair. URL: <https://www.wizzair.com/uk-ua>
2. Адміністративно-територіальний устрій регіону Овернь-Рона-Альпи на мапі Франції. URL: <https://www.lyoncapitale.fr/politique/comment-rhone-alpes-va-absorber-l-auvergne>.
3. Вулканія. Парк пригод. URL: <https://www.vulcania.com/>
4. Демографія регіону Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://surl.li/wmncih>
5. Департаменти та найбільші міста регіону Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://www.touteleurope.eu/l-europe-en-region/l-europe-en-region-auvergne-rhone-alpes/>.
6. Карта гірськолижних курортів Альп регіону Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://webzine.voyage/france/stations-de-ski-dans-les-alpes/>.
7. Карта гірськолижних курортів регіону Овернь-Рона-Альпи в межах Центрального масиву. URL: <https://webzine.voyage/france/stations-de-ski-dans-le-massif-central/>.
8. Карта регіональних природних парків регіону Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://www.auvergne-rhone-alpes.developpement-durable.gouv.fr/les-parcs-naturels-regionaux-en-auvergne-rhone-a11245.html?lang=fr>.
9. Ліон. Визначні місця. <https://www.sindbad.pl/uk/cities/l/lyon>
10. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навч. посіб. / О. О. Любіцева – К. : «Альтерпрес», 2003. – 104 с.
11. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Занько Ю.С., Ганич Н.М. Країнознавство. Теорія та практика : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2017. 528 с.
12. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посіб. Київ: Центр навч. л-ри, 2019. 224 с.
13. Міста регіону Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://www.linternaute.com/ville/auvergne-rhone-alpes/region-84/villes>

14. Найстаріший регіональний природний парк Веркор. URL: <https://generationvoyage.fr/parcs-naturels-auvergne-rhone-alpes/>.
15. Немець Л.М., Кулєшова Г.О., Соколенко А.В. Туристсько-рекреаційні ресурси світу. Навчально-методичний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 102 с.
16. Парфіненко, А. Ю. Туристичне країнознавство [Текст]: підручник / Анатолій Юрійович Парфіненко, Вадим Ігоревич Сідоров, Ольга Олександрівна Любіцева. – 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Знання, 2015. 552 с.
17. Пацюк В.С., Казаков В.Л. Індустріальний туризм: зміст турів (на прикладі Кривого Рогу). Географія та туризм. Вип. 70. 2022. С. 29-36. URL: <https://doi.org/10.17721/2308-135X.2022.70.29-36>
18. Природний регіональний парк «Пілат». URL: <https://www.pilat-tourisme.fr/>
19. Путівник по Ліону. URL: <https://turpoisk.ua/ua/guide/lion/>
20. Путівник термальними курортами Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://www.calameo.com/region-auvergne-rhone-alpes/read/0001197815e86e31c7c6b>
21. Сайт-агрегатор з пошуку квитків. URL: <https://infobus.eu/ua>
22. Семенов В.Ф. Туристичне країнознавство: навч. посібник. Одеса : Атлант, 2019. 392 с.
23. Смалъ І. В., Жирак Л. М., Мальована О. Г. Туристичне країнознавство: Європейський туристичний регіон : навч. посіб. / за ред. І. В. Смаля : Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. 180 с.
24. Стафійчук В.І., Малиновська О.Ю. Туристичне країнознавство: навч. посіб. Київ: Олді плюс, 2020. 808 с.
25. Термальні курорти регіону Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://www.auvergnerrhonealpes.fr/actualites/plan-thermal-la-region-accompagne-les-stations-dans-leurs-efforts-pour-se-moderniser>

26. Туризм в регіоні Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://www.globe-trotting.com/post/auvergne-rhone-alpes>
27. Туристична карта регіону Овернь-Рона-Альпи. URL: <https://www.auvergnerhonealpes.fr/actualites/voyage-au-coeur-dauvergne-rhone-alpes-les-sites-touristiques-emblematisques-decouvrir-en>
28. Туристичне страхування онлайн. URL: <https://hotline.finance.ua/insurance-travel>
29. Туроперейтинг: підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2017. 440 с.
30. Фізична географія регіону Овернь-Рона-Альпи: <https://surl.li/xmgqof>
31. Холловей Дж. К. Туристичний бізнес: [монографія] / Холловей Дж.К., Тейлор Н. – К.: Знання, 2007. – С. 267-268.
32. Aiguille du Midi – Cable car, Panoramic Mont-Blanc. URL: <https://aiguilledumidi.montblancnaturalresort.com/en>
33. Auvergne-Rhône-Alpes. URL: <https://fr.wikipedia.org/wiki/Auvergne-Rh%C3%B4ne-Alpes>
34. Booking.com – сайт бронювання житла. URL: https://www.booking.com/index.uk.html?aid=7342845&sid=64245c3733fea40647e3b4e23b3a42f8&keep_landing=1&sb_price_type=total&
35. Cité du design в Сент-Етьєні. URL: <https://www.citedudesign.com/fr/a-propos>.
36. Domaine de Vizille Musée de la Révolution Française. URL: <https://musees.isere.fr/musee/domaine-de-vizille-musee-de-la-revolution-francaise>
37. FlixBus автобусний перевізник. URL: https://www.flixbus.ua/?atb_pdid=ea305007-1213-4836-a4ae-8a238f9bfdd2
38. Henderson, S. Working in a Coalmine: Post-Industrial Spaces and Local Music in Saint-Étienne, France // MUSICultures. Vol. 41. No. 1 (2014). PP. 115–131.

39. La grotte. URL: <https://www.grottechauvet2ardeche.com/decouvrir-grotte-chauvet2/replique-grotte-chauvet/>
40. La Region Auvergne-Rhone-Alpes. Plan Tourisme regional 2022-2028. URL: <https://www.calameo.com/region-auvergne-rhone-alpes/read/0001197811fcd02e2bed7>
41. Le Musée Alpin. URL: <https://www.musee-alpin-chamonix.fr/fr/musee/renovation>
42. Le park-musee de la mine. URL: <https://musee-mine.saint-etienne.fr/>
43. Les Musées d'Annecy. URL: <https://musees.annecy.fr/visiter/horaires-et-tarifs>
44. LUGDUNUM. Musée and theatres romains. URL: <https://lugdunum.grandlyon.com/fr/>
45. Montenvers – Mer de Glace – Ice Cave. URL: <https://montenversmerdeglace.montblancnaturalresort.com/en>
46. Musée des Confluences. URL: <https://museedesconfluences.fr/fr/preparer-ma-visite/tarifs-et-billetterie>
47. Omio: Book, search & compare trains, buses, flights & ferries. URL: <https://www.omio.com/>
48. Panoramique des Dômes. URL: <https://www.panoramiquedesdomes.fr/>
49. Palais Ideal du facteur Cheval. URL: <https://www.facteurcheval.com/>
50. Park Le Pal. URL: <https://www.lepal.com/>
51. Rhônexpress Sitral Mobility. URL: https://www.rhonexpress.fr/fr_FR/
52. Rome2rio. Сайт-агрегатор транспортних переїздів. URL: <https://www.rome2rio.com/>
53. Saint-Étienne Mine Museum. URL: <https://surl.li/zbqghh>
54. Téléphérique Grenoble – Bastille. URL: <https://bastille-grenoble.fr/>
55. Top 10 sites touristiques Auvergne-Rhône Alpes. URL: <https://www.gites-de-france-loire.com/top-10-sites-touristiques-auvergne-rhone-alpes.html>

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис. А.1. Сертифікат учасниці III Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та здобувачів освіти «Шлях в науку: перші кроки»

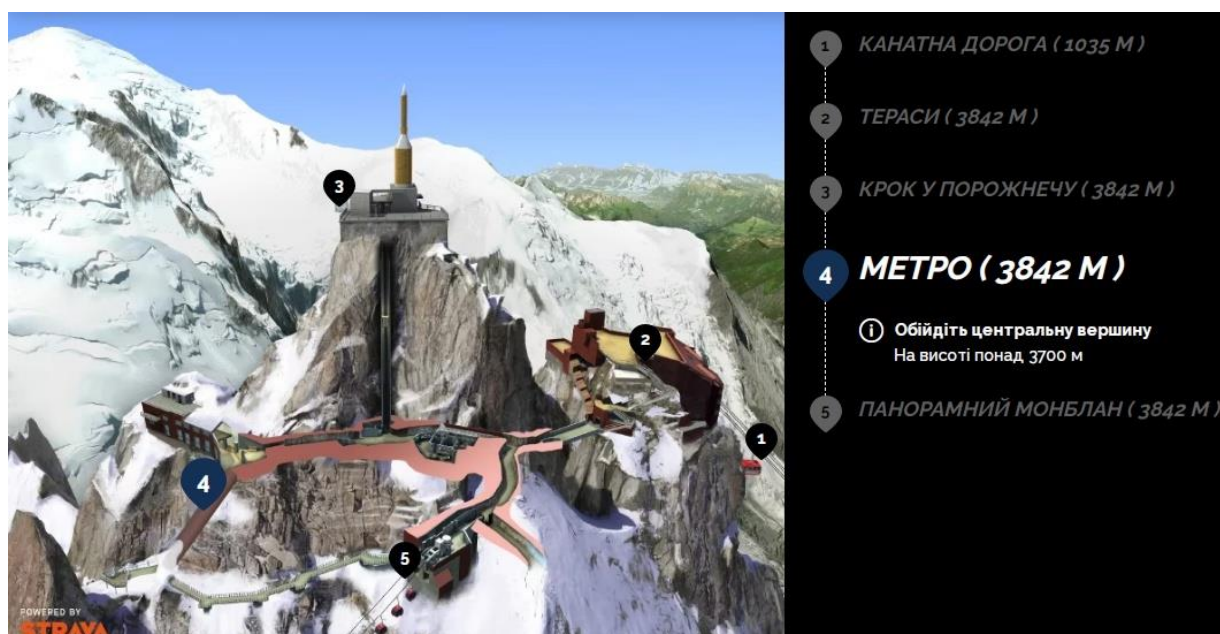

Рис. Б.1. Інфраструктура для туристів на вершині гори [32].

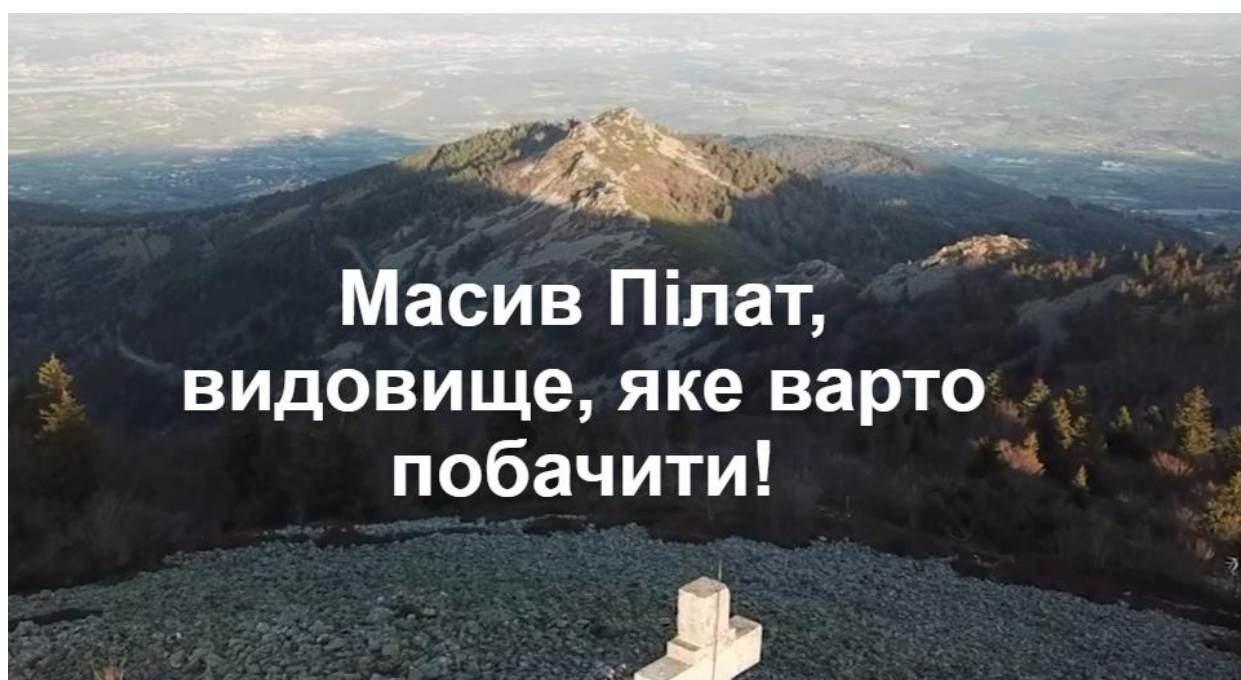

Рис. Б.2. Вигляд ландшафтів Природного регіонального парку
«Пілат» [18].

La restauration

Рис. Б.3. Мапа парку «Le Pal» [50].

Рис. Б.4. Вулкан Пюї-де-Дом [3].

Рис. Б.6. Вигляд «Музею Злиття» [46].

Рис. Б.7. Галереї печери Шове 2 [39].

Рис. Б.8. Палац Шевалє [49].

Рис. Б.9. Cité du design в Сент-Етьєні [35].

Рис. Б.10. Вигляд готелю-ресторану Bois sans feuilles в Уші [13].

Рис. Б.11. Базиліка Нотр-Дам де Фурв'єр [9].

Рис. Б.12. Ліон. Площа Якобінс [19].

Рис. Б.13. Ліонська ратуша [19].

Рис. Б.15. Древній римський амфітеатр [9].

Рис. Б.16. Площа Белькур [9].

Рис. Б.17. Краєвиди міста Ансі. Острівний палац [26].

Рис. Б.18. Ландшафти поблизу озера Ансі [26].

Рис. Б.19. Панорама старої частини міста Шамбері [13].

Рис. Б.20. Панорама на місто Екс-ле-Бен [20].

Рис. Б.21. Панорама на місто Гренобль [13].

Рис. Б.22. Панорама на місто Клермон-Ферран [13].

Додаток В

Фото автора з досліджень туристичних ресурсів департаментів регіону

Овернь-Рона-Альпи

Рис. В.1. Дослідження Ліону (фото автора).

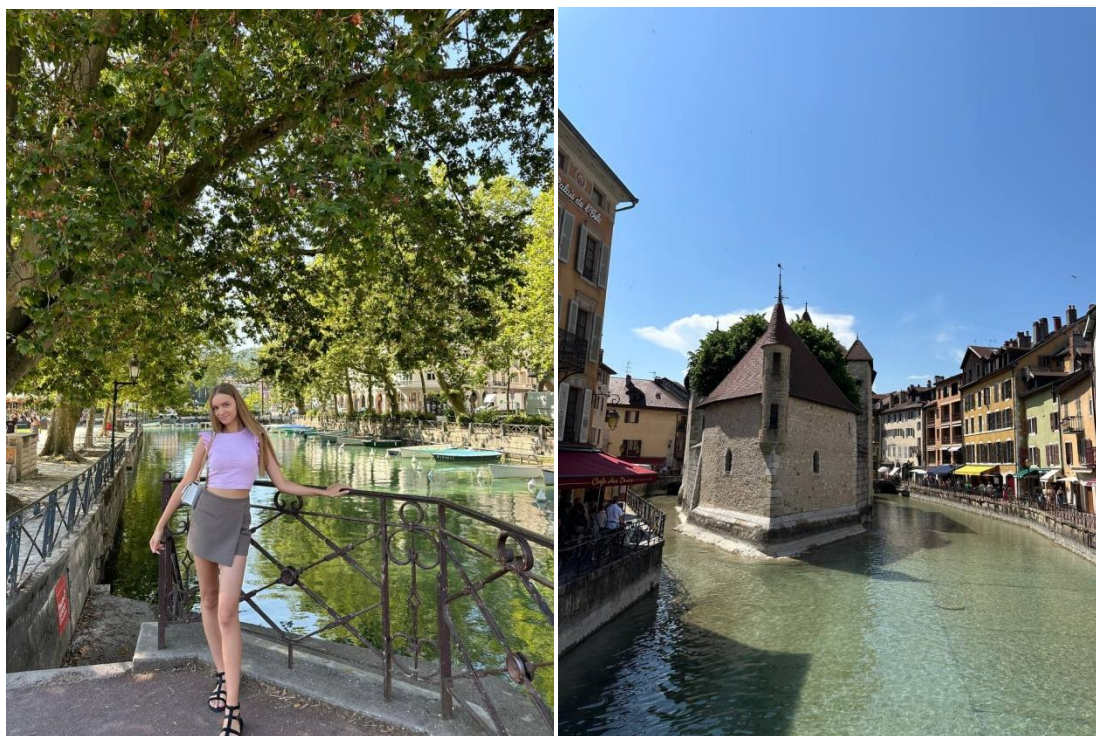

Рис. В.2. Дослідження міста Ансі (фото автора).

Рис. В.3. Дослідження міста Ансі (фото автора).

Рис. В.4. Дослідження озера Ансі (фото автора).

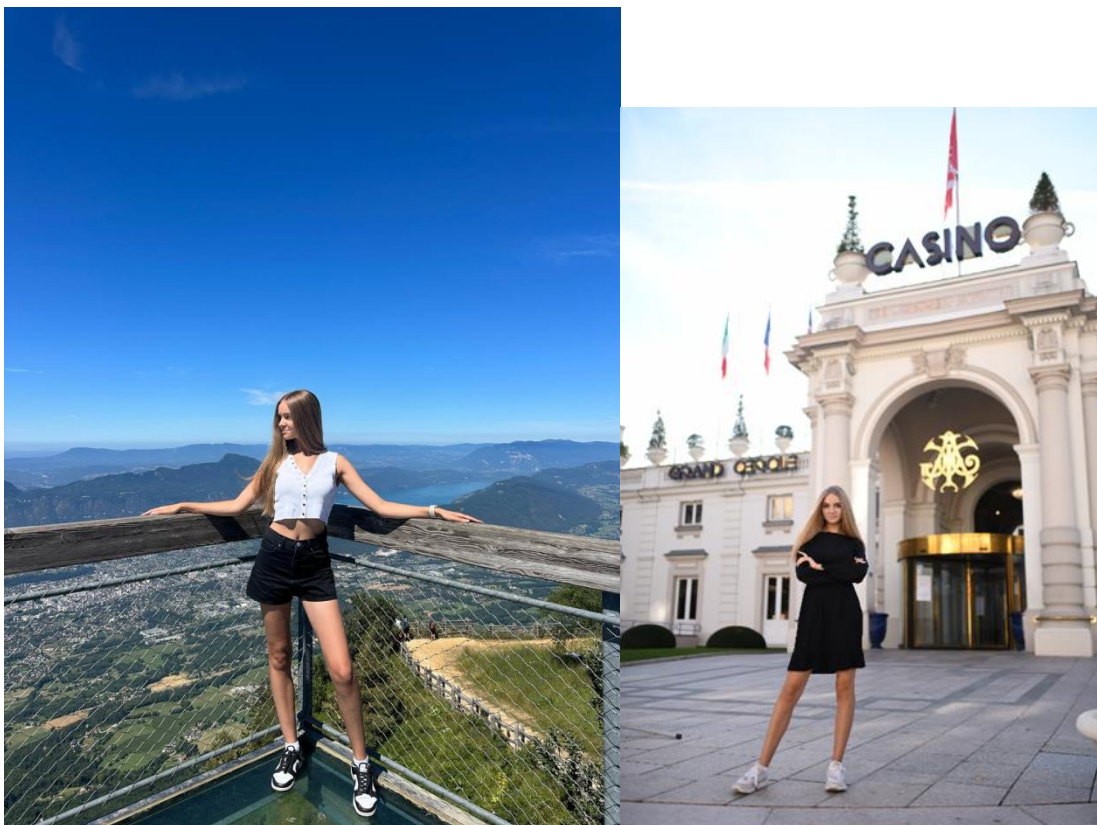

Рис. В.5. Дослідження міста Екс-ле-Бен (фото автора).

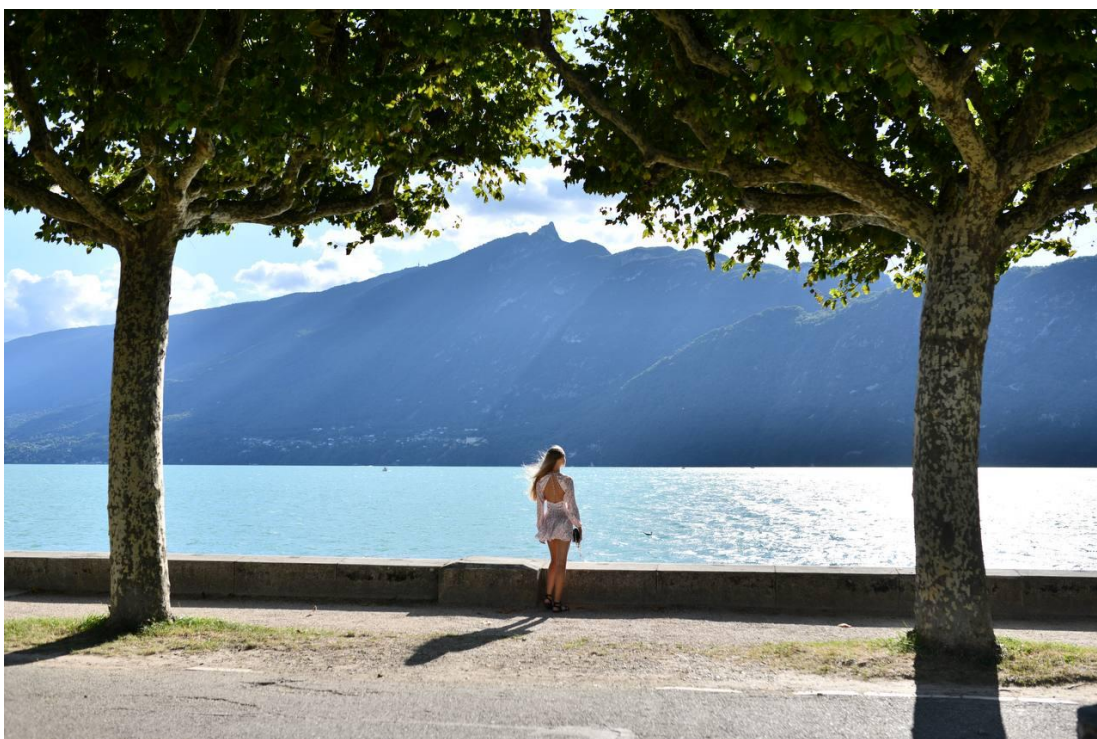

Рис. В.6. Дослідження озера Бурже (фото автора).

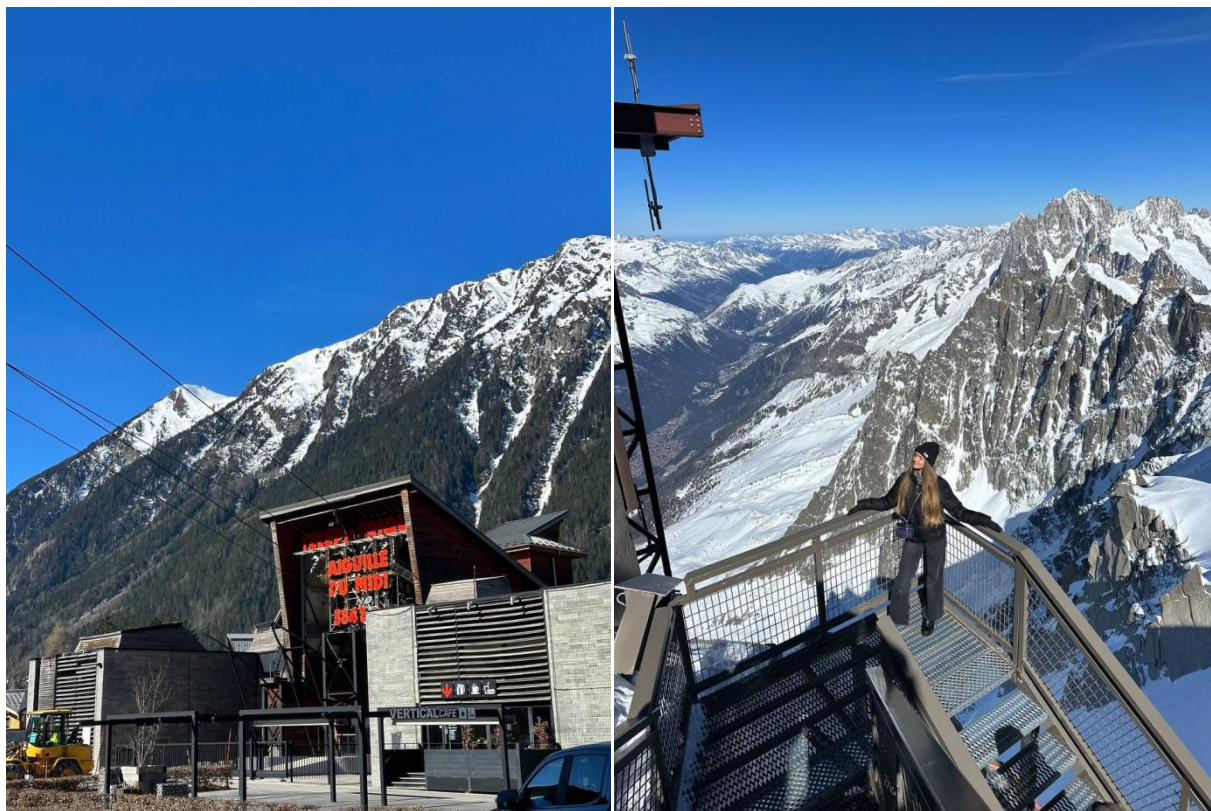

Рис. В.7. Дослідження Альп в районі міста Шамоні (фото автора).

Рис. В.8. Дослідження міста Шамбері (фото автора).